Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.
պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:
Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

618

246

2 004

ՀԱՅՐ ԱԲՐԱՀԱՄ

ԻԼԷ

ՅՈՎՍԷՓ ԳԵՂԵՑԻԿԻՆ

ՐԷՍԱԼԷՍԻ

Հայր Աբրահամըն խաձակը գուրպան իթմէսի․ Հազրէթի Յակոբուն օղլու՝ Յովսէփ Գենճեցիկին սադըը իման իլէ գահրամանլըղը, Տիւնեանըն զուրուլմասընտան Թա Նիհայէթի Մահշէրին սուրէթի, Ինսանըն էօլիւմիւ իլէ մահշէր տիրիլմէնին պիրտէն աշիքեար օլմասընըն իզէրինէ պէյիթլէր, Հէր ինսանըն գուլաղլընա պիւրէ Թարզընտա Եազըլանմըշ պիր նասիհաթ․

معارف نظارت جليله‌سنك ١٠٧٦ نومرولو رخصتنامه‌سيله

طبع اولنمشدر

ԱՍԻԹԱՆԷ

ՄԱԹԲԱԱՑԸ Մ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Ձագմագճըլար, Ճիմպիլլի խանընտա Նումերօ 21, 22.

1894

571-ԱՐ (618)

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Библиотека
ՀԱՍՌ–Арм.ССР

38600-67

ՀԱՅՐ ԱԲՐԱՀԱՄ

ԻԼԷ

ՅՈՎՍԷՓ ԳԵՂԵՑԻԿԻՆ

ՐԷՍԱԼԷՍԻ

Հայր Աբրահամըն Իսահակը գուրպան իթմէսի , Հազրէթի Յակոբուն օղլու՝ Յովսէփ Գեղեցիկին սապրը իման իլէ գահրամանլըղը , Տիւնեանըն գուրուլմասընտան Թա Նիհայէթի, Մահշէրին սուրէթի, Ինսանըն էօլիւմիւ իլէ մահշէր տիվանընըն պիրտէն աշիքեար օլմասընըն իւզէրինէ պէյիթլէր , Հէր ինսանըն գուլաղընա քիւբէ Թարզընտա Թագըլաճագ պիր նասիհաթ .

معارف نظارت جلیله‌سنك ١٠٧٦ نومرولو رخصتنامه‌سیله طبع اولنمشدر

ԱՍԻԹԱՆԷ

ՄԱԹԲԱԱՑԸ Մ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Զագմագճըլար, Ճիւմպիւլլիւ խանընտա նումէրօ 21, 22.

1894

ՔԻՒԹԻՒՊԽԱՆԷԻ

ՄԻՀՐԱՆ Յ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ԽԱԼԷՖԻ ՅՈՎՍԷՓ ԳԱՎԱՖԵԱՆ

ԻՍԹԱՆՊՕԼ

Զագմաճըլար, Զիւմպիւլլիւ խանընտա Նօ 21 վէ 22

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԷ

Յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ

Եա՛ խուչ ըլֆաթտա պիր Ալլահը թանըյան տինտար Քրիստիան գարընտաշլարըմ, Ճէնապը Ալլահա նասըլ իթիգատ իտէր խալք, պու էօմրտէն սօնրա վարըր օլաճագ տիկէր պիր էօմրէ տախի էյլէ իթիգատ իթմէլիյիզ: Պու ճիհէթլէ իշպու քիթապըն մունտէրիճաթը շու աթիտէքիլէրտէն իպարէթ տիր:

Էվվէլա՝ Հայր Ապրահամըն էմրը Հագգա իսթինատէն էվլատը Իսահակը գուրպան իթտիյի:

Իքինճի՝ Յակոբ նահապետին օղլու Յովսէփին պաշընտան կէչէն սէլավէթէ սապր իլէ թէհամմուլ իտիպ, նայիլի խաճրէթ վէ մուքեաֆաթ օլտուղու:

Իւչիւնճիւ՝ տիւնեանըն գուրուլուշունտան ախըրնա գատար նագլի:

Տէօրտիւնճիւ՝ ինճէտէն ինճէյէ տիւշիւնիւլտիւյի հալտէ պու էօմրիւն ըլսասըլըղը, վէ էօլիւմիւն վագթ ու սաաթընըն պիլինմէմէզլիյի:

Իշթէ պունլար նագլիյաթ իլէ նասիհաթ մաղամընտա վաաֆ ու հիքեայէ օլունաճագ տըր քի, պիր խալընէ տէրունինէ կիրէն ատէմին քէնտիսինէ լազըմ օլան մէսէլէղը սըրըդ տըշարը չըգտըղը կիպի, պու քիթապը օգույան քիմսէ տախի քէնտիսինէ եարար տէրս ու նասիհաթը անտէն ալըղ իթմէ կէրէք տիր:

Հայր Աբրահամըն Իսահակ եվլատընը գուրպան իթմէքինին հազըր օլմասը :

ՀԱՅՐ ԱԲՐԱՀԱՄ ԻՍԱՀԱԿ ՕՂԼՈՒՆՈՒ
ԳՈՒՐՊԱՆ ԻԹՄԷՍԻ

1· Աբրահամ Ալլահը իմանլէ պուլտու,
Մախտումըն գուրպանը Հագգտան էմր օլտու·
Բույասընտան գալգըպ կէօզլէրի տօլտու,
Գալտըրտը սէմայէ տիտէլէրինի։

2· Ցէնտի էյ Աբրահամ պիր էմր վար սանա,
Գուրպան իտէճէքսին օղլուն սիւպհանա·
Ձըգըպ շունտան չապուգ Գուտըս տաղընա,
Կէօսթէրէյիմ սանա մահալլ եէրինի։

3· Աբրահամըն օլ տէմ ճանը թիթրէտի,
Տիւշտիւ եէրէ աղլար ըտը վէլէտի·
Պո՞ւ մու իտի տէտի Հագգըն միւրվէթի,
Սէմայէ գալտըրտը տիտէլէրինի։

4· Միւշքիւլ տիր պու տէտի Ալլահըմ պանա,
Փէտէր նա՞սըլ գըյսըն պիր էվլատընա·
Աճէպ տայանը՞ր մը տօղուրան անա,
Իշիտինճէ անըն ֆիղանլէրինի։

5· Մէլայիգ տէր խայըր սէօզ իքի օլմազ,
Ալլահըն էմրի տիր կէրույէ տէօնմէզ·
Պունտան պաշգա սէնտէն գուրպան իսթէմէզ,
Գապուլ իթմէզ ասլա րէճալէրինի։

12· Աբրահամ տէր լնան տուա խտէրիմ,
Ճէնապը Ալլահըն էմրին կիւտէրիմ·
Պազըտա կէօզիւմտէն խաչլար տէօքէրիմ,
Եա դուլ ֆարգ իթմէզմի խանլէրինի ։

13· Սարա տէր քի պանա խիլաֆ սէօյլէմէ,
Պէյհուտէ սէօզ իլէ կէօյնիւմ էյլէնմէ ·
Տէրունիմի ըրգըպ միրան իյլէմէ,
Անլամատըմ կիթտի սէն էսրարինի ։

14· Աբրահամ տէր ղէվճիմ սէն տույաճագսըն,
Ղէմ ու քէտէր իլէ սաչ եօլաճագսըն ·
Հէմ տայանամայըպ պայըլաճագսըն,
Գօրգարըմ պօզարսըն Հագգըն էմրինի ։

15· Պիր խայալ տըր տիւշէ իման էյլէմէ,
Եարվարըրըմ պանա պէօյլէ սէօյլէմէ ·
Ասըլ եօգտան եէրէ տիւշիւպ աղլէմէ,
Պիլմէզսին չէյթանըն սէն ֆէնտլէրինի ։

16· Աբրահամ տէտի քի մէլէք սէօյլէտի,
Հագգըն էմրի ճիյէրճիյիմ տաղլէտի ·
Արթըրմագ զիւրրիյէթիմ վատլար իյլէտի,
Իմտի տէ տէյիշտի օլ վատլէրինի ։

17· Սարա տէր նէ իսէ պէն տէ տույայըմ,
Շու միւշէվվէշ հալտէն խէլաս օլայըմ·
Իսահակը տօղուրմատըմ սայայըմ,
Տէֆ իտէյիմ պարի չիւպհէլէրիմի ։

6· Տէր Աբրահամ տիթրէր պու ղայըֆ էլիմ,
Աման րահմ էթ Մէվլա դուրուտու տիլիմ·
Տայանամամ պունա Նիճ օլուր հալիմ,
Ղայըպ իտէճէյիմ էօմրիւմ վարինի ։

7· Հանի պանա Մէվլա իթտիյին վատլէր,
Հէպ միլլէթէ պէնի իթմէքտի փէտէր ·
Պունա հիչ ույա̊րմը տիւննատէ քէտէր,
Իշիթ տէրունիմին ահուզարինի ։

8· Վատ իթտին ղիւրրիյէթ պէք չօղալաճադ,
Կէօյիւն եըլտըզլարը կիպի տօլաճադ·
Պու էվլատըն սանա վարիս օլաճադ,
Զապուդ քէսիյօրսուն էօմրիւն վարինի ։

9· Սարա տէր քի նէ աիր նէ սայըգլարսըն,
Ախ ու ֆիղան իտիպ հէր տէմ աղլարսըն·
Ույանը̊գմըսըն եօգ ույուգլարմըսըն,
Պանա տա պէյան էթ սըր հալլէրինի ։

10· Աբրահամ տէր Սարա սէն մէլիւլ օլմա,
Եալթ եէրինէ ասլա ույգունսուզ գալմա·
Պէնիմ կիպի սէն տէ աճըյլա տօլմա,
Ջէվճին սունար Հագդա նիյազլէրինի ։

11· Սարա տէր էյ ղէվճիմ սէն նէ՞ սէօյլէրսին,
Տուա իթմէյօրսուն իլլա աղլէրսին ·
Նիչիւն եիւրէյինի պանա աչմազսըն,
Սագլայօրսուն պէնտէն էօզքէ սըրրինի ։

24· Պունու տիյերեք գալգալը խէրինտէն ,
Պիրի լաղըմը թութսուն էլինտէն ·
Գանլը խաշլարընը սիլերեք կէօզտէն ,
Ուսուլլա թութտու Իսահակ էլլերին :

25· Ույան գալգ սէվկիլի պէնիմ էվլատըմ,
Փէտէրինիմ սէնին սանմա քի խատըմ.
Կիտէլիմ սահրայա վար տըր պիր ահտըմ,
Կէօրէլիմ Ալլահըն իհսանլէրինի :

26· Իսահակ տէր պապա գուլուն օլայըմ,
Պըրագ պէնի ույգույըլա տօյայըմ·
Վագըթ կէլտիյինտէ պէնի ույանայըմ,
Աչամամ ույգուտան տիտէլէրիմի :

27· Պապա նիչին անամ պու կիւն կէլմէտի ,
Հասրէթլէ ախւլիւմէ պագըպ կիւլմէտի ·
Եիւզիւմիւ խայգայըպ քէնտի սիլմէտի ,
Ասլա պօզմազ ըտը ուսուլլէրինի :

28· Աբրահամ տէր անան էքմէք խափաճագ ,
Խըզմէթիյլէ վարըըն ուղրաշըն անճագ ·
Շիմտի վագթը եօգ տըր պիզէ պագաճագ ,
Հայտէ օղլում կիյին րուպալէրինի :

29· Ուշագլար տէր պէօյլէ չէյ պիզ հիչ կէօրմէտիք,
Աճէլէնին սէպէպինի պիլմէտիք ·
Թաթլը ույգումուզու քէստիրէմէտիք ,
Տույամատըգ պունլարըն նիյէթլէրինի :

18· Աբրահամ տէր օնու Հագգ իսթէր գուրպան ,
Էմր էյլէյօր մութլագ պունա եօգ իմքեան ·
Պուլունուրմը չիմտի պու տէրտէ տէրման ,
Սէն տէ պիլմիշ օլ Հագգըն էմրինի ։

19· Սարա պունու տույուպ հէման պայըլտը ,
Էօլիւ կիպի օլ տէմ նէրէ եայըլտը ·
Նէտէն սօնրա տիթրէյէրէք այըլտը ,
Տէրեալար տօլտուրտու եաշ կէօզլէրինի ։

20· Տէտի նէ տիր աման տույտուղում սէօզլէր ,
Պէօյլէմի ումարտըգ Ալլահտան պիզլէր ·
Տուրմասըն աղլասըն պու իքի կէօզլէր ,
Թաշլարա վուրայըմ պէն տիզլէրիմի ։

21· Աբրահամ տէր կիտիպ ույանտըրայըմ,
Օղլումա խապէրի պէն տույուրայըմ·
Հագգըն էմրի եէրինէ պէն վարտըրայըմ,
Վէրսին պիզէ ղանի սապըրլարընը ։

22· Սարա տէր կէլ աման պէն տալտըրայըմ,
Պիրտէնպիրէ պունու տույուրմայալըմ·
Պիր օղլում վար նասըլ պէն այրըլայըմ,
Պայըլըրըմ իշիթսէմ ֆիղանլէրինի ։

23· Աբրահամ տէր կիթմէ սէն սէզտիրիրսին ,
Ջիւն կէօզ եաշլարընը ղապթ իտէմէզսին ·
Ճէնապը Հագգա միւթիւ տէյիլսին ,
Սէն հէման կիթ կէթիր լիպասլէրինի ։

30· Օլ տէմ Սարա հէման օրայա կէլտի ,
Օղլունու կէօրխունճէ պաղրընը տէլտի ·
Գէլլի խիթմէյիմ տէյու կէօզլէրին սիլտի ,
Սագլայամազ օլտու էսիրլէրինի ։

31· Իսահակ տէր անամ նիչին աղլայօր ,
Եիւրէյինտէ պիր աճը վար խագըյօր ·
Տուրմուշ պանա մէլիլ մէլիլ պագըյօր ,
Գօյնունտան չըգարմազ լըլի էլինի ։

32· Սարա էվլատընա օլ տէմ սարըլտը ,
Աբրահամ չիտտէթլէ անէ տարըլտը ·
Գուրպան իչին պիր չօգ էքմէք խաբըլտը ,
Հաղըր իյլէտիլէր հէյպէլէրինի ։

33· Իսահակ տէր , պապա թէլաշ իտէրսին ,
Անա սէն տէ նիչին ֆիղան իտէրսին ·
Աճըյլա խիւզխումէ նազար իտէրսին ,
Անլատըվէր պանա էֆքէտըրլէրինի ։

34· Աբրահամ տէր խօլումուզա կիտէլիմ ,
Վագթընտա գուրպանը թէզմիլ իտէլիմ ·
Իշթէ պունըն իչին թէլաշ իտէրիմ ,
Կէօրէլիմ սահրանըն պիւլպիւլլէրինի ։

35· Սարըլտը անասը պըրագմազ կիթսին ,
Պապասը տէր պրագ իպատէթ իթսին ·
Միւրատը նէ իսէ Հագգ իճրա իթսին ,
Աղլայարագ էօփտիւ խուպ կէօզլէրինի ։

36· Իսահակ տէր անա թէզ կէլէճէյիմ,
Սահրատէն չիչէքլէր տէվշիրէճէյիմ.
Պագ սանա նէ բէշկէշ կէթիրէճէյիմ,
Թէզերին իտէճէյիմ հէր եանլէրինի:

37· Սարա տէտի կիտին ուղուրլար օլսուն,
Եօլունուզ ասիւտէ տաղլար եօլ օլսուն.
Իխտիյինիզ գուրպան չօգ մագպուլ օլսուն.
Պիր տահա էօբէյիմ խուպ կէօզլէրինի:

38· Իսահակ տէր սէօզիւմ էյի տինլէյին,
Խալայըգլար սիզ անամը պէքլէյին.
Ղէմ ու էքտարընը թէսքին էյլէյին,
Տաղըտըն գասավէթ ու ղամլէրինի:

39· Պու հալ իւզրէ տաղա տօղրու վարտըլար,
Աղաճլարտան հայլը օտուն գըրտըլար.
Օնլարը տա Իսահակա սարտըլար,
Պրագտըլար օնտա ուչագլէրինի:

40· Պունլար օնտա էյլէնմէքտէ օլսունլար,
Եաքտըգլարը իչէ շաշա գալընլար.
Հէփսի պիրտէն տուալէրէ տուրսունլար,
Ֆարզ օլտու պէքլէմէ.ք տէօնմէլէրինի:

41· Իսահակը օլ տէմ պիր հայրէթ ալտը,
Աբրահամ պիր աճը թէլաշտէ գալտը.
Պիւթիւն իւմիտինի Խիւտայէ սալտը,
Եաեանլըգ փէ.ք քէստի տէրմանլէրինի:

42· Իսահակ տէր , պապամ վար աթէշ, պուչաղ ,
Գօյուն նէրտէ , նէ չէյ գուրպան օլաճագ ·
Պիլմէմ պու հալլէրին սօնու ն՛ օլաճագ ,
Անլամատըմ կիթապի էսրարլէրինի ։

43· Աբրահամ տէր օղլում իթմէ սէն քէտէր ,
Օլ գուրպանը Մէվլա թէտարիք իտէր ·
Պու էմէյլիմիզի քէնտիսի էօտէր ,
Քիմ պիլիր Խուտանըն էսրարլէրինի ։

44· Կէլ էվլատըմ պըրագ օտունու եէրէ ,
Պիրաղ օթուրալըմ խօրուլտուգ զէրէ ·
Օճաղը եագալըմ պէն չու չուգուրէ ,
Կէօսթէրսին Եարատան քէրէմլէրինի ։

45· Օղլու տէր օճաղը տուր պէն եագայըմ ,
Եարատան Մէվլայա պէն տէ թափայըմ ·
Կէթիր պապա էլլէրինի էօփէյիմ ,
Վէրէսին օղլունա տուալէրինի ։

46· Պապա իշթէ հազըր իթտիմ օճաղը ,
Արթըգ պիլէյէլիմ սաթըր պուչաղը ·
Կէթիր ճիլպէնտինի չըգար չագմաղը ,
Եագալըմ գուրպանըն օտունլէրինի ։

47· Աբրահամ տէր օղլում պագ տիյնէյէսին ,
Գուրպանլըգ գօյունու էյիսի սէն սին ·
Ալլահ մագպուլ սայար սէնի պիլէսին ,
Եէր կէօյ տիթրէթթի ֆիղանլէրինի ։

48· Օղլու տէր էյ պապա նէ՞ տիր պու սէօզլէր,
Ալլահըն էմրինի եաբտըղըն իշլէր.
Նէ՞ սէպէպէ կէլտիք պուրայա պիզլէր,
Անամ չիմտի սայար սաաթլէրինի։

49· Աբրահամ տէր օղլում կէրի տէօնմէ եօգ,
Տայանամայօրում աճըլարըմ չօգ.
Ֆէթվա խիւտաատան տըր հիչ իմքեանը եօգ,
Հայտէ գուզում չըգար րուպալէրինի։

50· Իսահակ տէր օ՛ֆ եիւրէյիմ տիթրէտի,
Ունութտո՞ւնմու արթըգ րահմ ու միւրվէթի.
Նա՞ըլ գըյաճագսըն պիր թէք վէլէտի,
Աճըմա՞զմըսըն հիչ ճիկէր փարէնի։

51· Անամըն պու իշտէն խապէրի վա՞րմը,
Օղլում տէյու սօնրա պէնի արա՞րմը.
Տիզլէրինի եէրէ վուրուպ տաղլա՞րմը,
Տէրտինէ պուլո՞ւրմու տէրմանլէրինի։

52· Պիլտիմ պէն աննէմի էօյլէ կէօրիւնճէ,
Աղլայարագ կէլիպ պէնի էօբիւնճէ.
Օ՛ֆ չէքէրէք եիւրէյինի չէքինճէ,
Եիւրէյինտէ օլան էֆղանլէրինի։

53· Ամա՛ն պապա գուլուն քէօլէն օլայըմ,
Պիրազ սապր էթ սօլուղումը ալայըմ.
Աննէ գայըրը սէնի նէ՞րտէ պուլայըմ,
Էօ՞բմէյէճէքմիյիմ տիտէլէրինի։

60· Ամման պապա պէօյլէ քէլամ սէօյլէմէ,
Ճիյէրիմի փարէլէյիպ տաղլէմէ·
Դու իշի կէլ վալլահէմէ սէօյլէմէ,
Ասլա քէսմէյէճէք ֆիղանլէրինի։

61· Վալլահէմէ չօգ սէլամլէր իտէրիմ,
Խըզլէրին օխշալայըպ էլին էօփէրիմ·
Իշթէ պու ախշամտէն ալթըգ կիտէրիմ,
Ո՛հ իթսին կէօրմիւքճէ ագրանլէրիմի։

62· Հօճամ պէնի սիւալ խալիպ արարսա,
Ագրանըմ խասհալ տէյի սօրարսա·
Անամ տույուպ սաչլարընը եօլարսա,
Ալընճա պու եաման խապէրլէրինի։

63· Գարըշտըրըն պաղը էլ իշլէրիմի,
Եափըլմըշ եըգըլմըշ հէփ իշլէրիմի·
Պաղը տա կիյտիղիմ լիպասլէրիմի,
Զայ իթմէյսինիզ եատիկեարլէրիմի։

64· Եարանլարըմ էկէր պուրատա օլսա,
Գօմշումուղուն օղլու Եղիսէ ըսա·
Օ տա պէնիմ իչին իտէր չօգ թասա,
Անընլա կէզէրտիք սէյրան եէրինի։

65· Պապա պէնի սահրա իչին կէթիրտին,
Շաշգըն օլուպ սէն ագըլընը եիթիրտին·
Կէնճ եաշընտա պիր էվլատըն եէթիրտին,
Տահա հիչ սիւրմէտին պիր տէմլէրինի։

54· Իպթիտա Աբրահամ տուա էյլէտի ,
Ձիքրինի Ալլահա պէյան էյլէտի ·
Կէօզլէրինտէն գանլը եաշլար աղլէտի ,
Զապթ իտէմէզ օլտու կէօզ եաշլէրինի ։

55· Իսահակ տէր պէն տէ տուա իտէյիմ,
Շիմտէն սօնրա պու տիւնեայը նէյլէյիմ ·
Ալլահըն էմրինէ պէն նէ տէյէյիմ,
Տէօքէյիմ ճէսէտին ալ գանլէրինի ։

56· Հիւրմէթ էյլէ պու իխթիյար պապամա ,
Տայանըպ գաթլանսըն պու վէֆաթըմա ·
Իշիթ պէնի գուլագ վէր ֆէրմանըմա ,
Կէօսթէր քէրէմ իլէ միւրվէթլէրինի ։

57· Միւմքինի վար իսէ օլսուն թէփտիլլիք ,
Ավֆ էթ պապա իթմիմ իսէ ճահիլլիք ·
Պիլիրսին կէնճլիքտէ օլուր էրսիքլիք ,
Ավֆ էյլէ գուսուր ու խաթանլէրիմի ։

58· Անամ պու աճըյա նասըլ տայանսըն ,
Սահակըն րուպասը գանէ պօյանսըն ·
Պիր սէվկիւլիւ օղլու աթէշէ եանսըն ,
Ալէֆ լմէլէֆ իթսին պէտէնլէրինի ։

59· Աբրահամ տէր կէթիր էլին պաղլայըմ,
Շիմտէն սօնրա տուրմայայըմ աղլայըմ ·
Աճըլը վալիտէնի նասըլ էյլէյիմ,
Պու աճը տօղրատը ճիյէրլէրիմի ։

66. Փէքճէ պաղլա այաղըմը էլիմի ,
Անամ կէլսէ կէօրսէ պէնիմ հալիմի ·
Խաքէ գօյաճաղսըն խանմըշ Թէնիմի ,
Կէլիպ կէօրսիւն պիր կիւն մէզար խէրիմի ։

67. Աբրահամ տէր օղլում ճիյէրիմ խադտըն ,
Բէնտի էլին իլէ օճաղըն խաբտըն ·
Ալլահըն էմրինէ իթաաթ իթտին ,
Ահրէթտէ ալտըն էճիրլէրինի ։

68. Թութտու Աբրահամ օլ տէմ պուչաղը ,
Ալտը իսահակը էրդտը աշաղը ·
Պաղ իթտի գօլունա իբտէն գուշաղը ,
Հէմ սարտը գօլունա փէրչէմլէրինի ։

69. Աման օղլում սէն գալպինի էյլէ բադ ,
Գաթլին կէօրմէյէսին պարի խէրէ պադ ·
Իշպու հարաքխաթէ ալֆ իյլէսին Հադ ,
Մէճպուրում տիյնէմէք էվամիրինի ։

70. Իշթէ Ալլահ սանա պիր էվլատ գուրպան ,
Թէ քմիլ իճրա օլսուն վէրտիղին ֆէրման ·
Վէրէսին պիղլէրէ գուվվէթ ու տէրման ,
Իճրա իտէմ տայիմ միւրատլէրինի ։

71. Գօրգուտան Սահակըն տիլի տօլաշտը ,
Անիտէ կէօյլէրտէն մէլէք ուլաշտը ·
Աբրահամ պու հալի կէօրիւնճէ շաշտը ,
Կէրի չէքտի հէման օլ էլլէրինի ։

72· Մելէք տէր, Աբրահամ, պագ գուրպանընա,
Պու գօյուն պէտէլ տիր սէնին օղլունա.
Հագգտան կէօնտէրիլտի քէնտի գուլընա,
Խիւտա տըր հէպ վիրէն իհսանլէրինի:

73· Թէլաշ իթմէ Ալլահ սէնի սընատը,
Սէնին կիպի եօգ տըր ճիհան աղնատը.
Աճըմատըն պիր Թանէճիք էվլատը,
Թէճրիւպէ գըլմագտա տըր սատըգլէրինի.

38600.67

74· Սաբէկ աղաճընտա պիր գօչ ասըլըր,
Իսահակա պէտէլ գուրպան քէսիլիր.
Աբրահամըն գալպի րահաթ իտիլիր,
Ջիւն Հագգ գապուլ իյլէր տէտիքլէրինի.

75· Սարըլտը օղլունա ձօքտիւ կէօզլէրին,
Ցիւբրինտէն չըգարմաղ Թաթլը սէօզլէրին.
Հագգ գապուլ իյլէտի հէր նիյազլէրին,
Հէման ալախշ իյլէտի պու գուլլէրինի:

76· Պին շիւքիւրլէր օլսուն Ալլահըմ սանա,
Պէօյլէ պիր իհսան տըր իթտիյին պանա.
Կէլմէզ պիր քիմսէնին հիչ խէյալընա,
Կէօսթէրտիյին պիչումար իհսանլէրինի:

77· Աբրահամ տէր, էհլիմ սանա տէրիտիմ,
Կէրչի պունուն իչիւն բէք չօգ աղլէրտիմ.
Պէն Ալլահըն էմրին հէր տէմ իսթէրտիմ,
Քիմ պիլիր Խիւտանըն միւրատլէրինի.

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Библиотека
ՀԱՍԽ-Арм. ССР

78· Պիրազ տիյնէնէլիմ րահաթ օլալըմ,
Վէ կիտէլիմ ուշագլարը պուլալըմ·
Պիրինի մուժտէ տէյի սալալըմ,
Րահաթ իթտիրէլիմ դատընլէրինի ։

79· Սարա հէր տէմ պագար ըտը եօլլարա ,
Սատագա վէրիրտի փուգարալարա ·
Գարարթը կէօրտիւմ տէր խալայըգլարա ,
Սիլտի կէօզլէրինին տիւմանլէրինի ։

80· Խալայըգլար , կէլին պէնիմ եանըմա ,
Պիր փէրահլըգ կէլտի էօզ վիճտանըմա ·
Գան տէմր օլուպ սէրման կէլտի ճանըմա ,
Աշնատըմ մուժտէճի կէլտիքլէրինի ։

81· Գօշա գօշա կէլիրլէր՚տի եըրագտան ,
Սէվինճ իլէ չաղըրըրլար ուզագտան ·
Տէտիլէր մուժտէ սիզէ Իսհակտան ,
Վէրիլտի շանի շանի պախշիշլէրինի ։

82· Տէտիլէր կիւլէրէք օղլուն կէլիյօր ,
Բէտէլի ազլայըպ հէմ տէ կիւլիւյօր ·
Սէվինճինտէն բէք շայ ագըլ օլույօր ,
Ջապթ իտէմէզ օլտու կէօզ եաշլէրինի ։

83· Կիթտիլէր իլէրի գարշըլամայա ,
Սարըլըպ էօքմէյէ օխշալամայա ·
Հայրէթ իլէ անը գուճագլամայա ,
Սաղ գավուշուպ ալտը արզուլէրինի ։

84· Տէտի Իսհակ աննէ իչթէ պէն կէլտիմ,
Չօգ գ·օրգուլար իլէ եօլտում տիրիլտիմ·
Պէն սիզէ Ալլահտան պախշիշ վէրիլտիմ,
Կէօրէսին օղլունուն չօգ կիւնլէրինի։

85· Աբրահամ տէտի քի պու նիքմէթ Հագգտան,
Քէլթմ իթմէզ իհսանըն պէն թէք կէտատան·
Հէր տէմ խիւճէլէնսին օլ ղանի խէզտան,
Չօգ խէնտան էյլէտի պու գուլլէրինի·

86· Պօշլայըպ եօքմէյի չօգ շիւքր իտէլիմ,
Հագգըն քէրէմինի պիզ ֆիքր իտէլիմ·
Թ·անրընըն իսմինի սէնա իտէլիմ,
Կէօսթէրտի ագըլ իրմէզ քէրէմլէրինի։

87· Իւչ կիւն ֆէրահ իլէ տավէթ իթտիլէր,
Ալլահըն էմրինի թէքմիլ իթտիլէր·
Պու սավաշլար թէքմիլ օլուպ պիթտիլէր,
Պօզմատըլար Հագգըն ֆէրմանլէրինի։

88· Պին շիւքիւրլէր օլսուն օլ Եարատանա,
Լութֆ իտէր քէնտինէ սատըգ օլանա·
Նասիպ էթ պէն գուլա ճէլիլի ճանա,
Հայր Աբրահամըն գուճագլէրինի·

ՀԱՅՐԷԹԻ ՅԱԿՈԲՈՒՆ ՕՂԼՈՒ
ՅՈՎՍԷՓ ԳԵՂԵՑԻԿԻՆ ՄԷԹՀԻՅԷՍԻ ՏԻՐ

1· Յակոբուն օն իքի օղլու վար ըտը ,
Յովսէփ ճիւմլէսինէ պաշ սէրտար ըտը ․
Հէմ էյի ճան հէմ տէ հիւսնէտար ըտը ,
Պապասը սէվէրտի Յովսէփիմ տէյու ։

2· Յովսէփի օլ կիւնլէրտէ պիր րիւյա կէօրտիւ ,
Գալգըպ փէտէրինէ մանասըն սօրտու ․
Պապասը րիւյայը էյիճէ եօրտու ,
Տէտի պու խայըր տըր Յովսէփիմ տէյու ։

3· Օն պիր եըլտըզ կիւնէշ այ եագըլաշտըլար ,
Հուզուրունա կէլիպ եէրէ սունտուլար ․
Ճիւմլէսի գարշըմտա տիվան տուրտուլար ,
Փէտէրի սէվինտի իյի տիր տէյու ։

4· Տէտի տէմէ օղլում գարտաշլարընա ,
Գըսգանըրպ օլուր քի քիւսէրլէր սանա ․
Գավլի օլ խիւտանըն օլ իհսանընա ,
Հէմ շաղ իյլէ պէնի Յովսէփիմ տէյու ։

5· Տըշարտան գարտաշլարը պունու տույտուլար ,
Օլ գըսգանճ չէյթանէ հէման ույտուլար ․
Անը էօլտիւրմէյէ նիյէթ գուրտուլար ,
Աղլասըն փէտէրի Յովսէփիմ տէյու ։

6· Տէտիլէր պու պէօյլիւք ատէմ օլաճագ ,
Գիզիմ իւստիւմիզէ պու պույուրաճագ ·
Վէ հէփիմիզ պունա տիվան տուրաճագ ,
Իթաաթ իթմէզլիք Յովսէփիմիշ տէյու :

7· Իմտի էօլտիւրմէյէ նիյէթ իթտիլէր ,
Գօյունլարը կիւթմէք իչիւն կիթտիլէր ·
Կէլմէտիլէր տաղտան չօգ կէճիքտիլէր ,
Ջաղըրտը պապասը Յովսէփիմ տէյու :

8· Յովսէփի կէօնտէրտի վարըպ պագմայա ,
Սագըն գարտաշլարըն տաղտա գալմայա ·
Իզնիմ եօգ անլէրին անտէ եաթմայա ,
Թէնպիհ էթտի Թէզ կէլ Յովսէփիմ տէյու :

9· Յովսէփ փէտէրինին էմրի իւզէրէ ,
Հէման եօլա չըգըպ վարտը մէնզիլէ ·
Կիթտի տէտի գարտաշլարա սէօզ իլէ ,
Տուրմայըպ կէլսինլէր պէքլէյօր տէյու :

10· Գարտաշլարը հէման անը գափտըլար ,
Էօլտիւրմէյէ հէփսի գարար գըլտըլար ·
Ջըգարըպ րուպասըն պիւթիւն սօյտուլար ,
Տէտիլէր սէվինսին Յովսէփիմ տէյու :

11· Օլ տէմ Ռուբէն տէտի օլպիրլէրինէ ,
Էլինիզ գան իթմէն նահագ եէրինէ ·
Աթալըմ անը գույ'նուն պիրինէ ,
Տէրիզ քի կէօրմէտիք Յովսէփին տէյու :

18· Շիմտի պու տէրտէ տէ նա՛սըլ տայանըըն ,
Պիւթիւն տէրտլէրի տէ պիրտէն ույանըըն ·
Սաղ օլտուգճա ճիյէրինի տաղլասըն ,
Խանըպ քիւլ օլաճագ Ցովսէփիմ տէյու ։

19· Անլէր տիյնէմէյիպ գույյա աթտըլար ,
Աղըրնա պիր պէօյիւք թաշ գափաթտըլար ·
Վէ տախի պիր տահա արաթմատըլար ,
Նէ՛ տէյէճէք փէտէր Ցովսէփիմ տէյու ։

20· Շօլ Ցովսէփի գույուտա աճէպ նէ՛ սէօյլէր ,
Տուրմայըպ տիզլէրին վուրարագ աղլէր ·
Տիտէլէրի ճօշուպ չայ կիպի չաղլէր ·
Շիմտի սօրար պապամ Ցովսէփիմ տէյու ։

21· Ա՛խ պէնիմ սէվկիւլիւ աղիզ փէտէրիմ ,
Պիլի՛րմիսին աճէպ նէ տիր քէտէրիմ ·
Շիմտի պիր գույու տըր խաթաղըմ եէրիմ ,
Ախ չէքէրէք աղլէ Ցովսէփիմ տէյու ։

22· Աճը աճը աղլէ գարիպ եավրունու ,
Ղայպ իթտին պիրիճիք պէն ումուտունու ·
Կէլիր տէյու պագմա պէնիմ եօլումու ,
Սագըն հա արամա Ցովսէփիմ տէյու ։

23· Անամըն աճըսը եէթիշմէզ իքէն ,
Պէնի հիչ կէօղլիւնտէն այըրմազ իքէն ·
Գարտաշլարտան պէօյլէ իշ ումմազ իքէն ,
Եաշլար տէօքիւպ աղլէ Ցովսէփիմ տէյու ։

12· Յովսէփ տէր ամա՛ն Ալլահ աշգընա ,
Իթմէյին գարտաշըմ պու իշի պանա·
Ինսաֆ իտին կէօզլէրիմին եաշընա ,
Աղլաթման պապամը Յովսէփիմ տէյու ։

13· Աման գարտաշլարըմ իթմէյին պունու ,
Տիւշիւնիւն պիրազ տա պիր իշին սօնու·
Տույարսա նէ՜ տէր գօմշու վէ գօնու ,
Արարլարսա պէնի Յովսէփիմ տէյու ։

14· Գապահաթըմ նէ՜ տիր նէ՜ եափտըմ սիզէ ,
Իթմէյիպ խայինլիք կիրինիզ կէօզէ·
Նա՞սըլ պագարսընըզ փէտէրին եիւզէ ,
Սօրարսա հանիյա Յովսէփիմ տէյու ։

15· Ա՛խ Ռուբէն գարտաշըմ կէլ գըյմա պանա ,
Եէսիրին գուրպանըն օլայըմ սանա·
Եա պապամ տույարսա նա՞սըլ տայանա ,
Կիճէ կիւնտիւզ աղլար Յովսէփիմ տէյու ։

16· Հիչ գարտաշ գարտաշա պունու եափա՞րմը ,
Աճըմատան պօշ գույույա աթա՞րմը·
Պապամ տույարսա րահաթ եաթա՞րմը ,
Կիճէ կիւնտիւզ աղլար Յովսէփիմ տէյու ։

17· Անամ տէրսէն պիր կիւնիւմիւ կէօրմէտի ,
Էօլտիւ կիթտի պիր միւրատէ իրմէտի·
Աճըլը պապամըն եիւզիւ կիւլմէտի ,
Վալիտէտէն մահրում Յովսէփիմ տէյու ։

24· Էյ կէօրէմէտիյիմ սիմա կիւնէշի ,
Պապամա խապէր վէր պարի պու իշի ·
Իքի կէօզլէրիմտէն չու ագան եաշի ,
Պէյան իյլէ պիլսին պունտայըմ տէյու ։

25· Կիճէլէրի տօղան փարլագ եըլտըզլար ,
Պագըն պանա նէլէր իթտի գարտաշլար ·
Եօլլայընըզ պանա պազը եօլտաշլար ,
Թէսէլլի իթսինլէր Յովսէփիմ տէյու ։

26· Եա Թօքրագ սէն Աբէլ իչիւն ինլէտին ,
Մատըգ գանը Հագգա պէյան իյլէտին ·
Օլ խայըն Կայէնին սուչուն սէօյլէտին ,
Պէնի տէ խապէր վէր Յովսէփիմ տէյու ։

27· Կէօք եիւզիւնտէ ուչան գանատլը գուշլար ,
Պագըն նէ եափտըլար զալիմ գարտաշլար ·
Օրմանտաքի սէրվի պօյլու աղաճլար ,
Խապէր վէր պապամա Յովսէփիմ տէյու ։

28· Ջաղըրըն տուրմայըն պէնիմ պապամա ,
Կէլսին տէ եէթիշսին պէն իմտատըմա ·
Աճըյըն եա տաղ թաշ պու կէնճ չաղըմա ,
Նէ տէյէճէք պապամ Յովսէփիմ տէյու ։

29· Գարտաշլարը իսէ սէֆա սիւրտիւլէր ,
Սէվինիպ օյնայըպ տէյիպ կիւլտիւլէր ·
Ջըգարըպ սաթմաղա սէօզլէր իթտիլէր ,
Աղլասըն փէտէրի Յովսէփիմ տէյու ։

30· Պազիրկեանտան իւչ ատէմլէր կէլտիլէր ,
Նէ՞ տիր պու չամաթա տէյու սօրտուլար ·
Գօւյուտան չրգարըպ անը սաթտըլար ,
Հիչ պահա եէլթիշմէզ քէօլէ տիր տէյու ։

31· Թիւճճարլար պահասըն հէման սայտըլար ,
Օլթուզ կիւմիւշ վէրիպ անը ալտըլար ·
Գարտաշլարը մէսէրրէթէ տալտըլար ,
Գուրթուլմասըն պիզէ Ցօվսէփիմ տէյու ։

32· Պազիրկեանլար օլ տէմ օրտան գալգտըլար ,
Պետափրեսէ վարըպ օնու սաթտըլար ·
Օնլար տա Ցօվսէփտէն չօգ խօշլանտըլար ,
Մըսըրա կէօթիւրտիւլէր Ցօվսէփիմ տէյու ։

39· Օղլում եօգ տըր ղայրու չիմտի նիյտէյիմ,
Պաշըմ ալըպ նէրէլէրէ կիտէյիմ·
Տուրմագսըզըն էթլէրիմի տիտէյիմ,
Նասըլ արամայըմ Ցովսէփիմ տէյու ։

40· Եիւզիւմ կիւլիւպ պիր կիւն շատան օլմատըմ,
Տահա Ցովսէփիմտէն արզում ալմատըմ.
Պէօյլէ օլաճաղըն պէն հիչ պիլմէտիմ,
Նասըլ տայանայըմ Ցովսէփիմ տէյու ։

41· Անասը սաղ տէյիլ քի օ տա աղլէսին,
Պէնիմ իլէ գարըլէրի պաղլէսին·
Պէնի չիմտի քիմլէր թէսէլլի իթսին,
Նէ՞րէտէն արայըմ Ցովսէփիմ տէյու ։

42· Տիլպէրլիքտէ ասլա էշի եօգ իտի,
Ալլահ վէրկիսի տիր ագլը չօգ իտի·
Նէ սէօյլէրսէմ տիյնէր իտի էօյիւտի,
Նէ՞րէտէ պուլայըմ Ցովսէփիմ տէյու ։

43· Աճէպ նէ հալտէ տիր օլ պէնիմ եավրըմ,
Ալէֆլէնտի չիմտի եանըյօր պաղրըմ·
Սէն իմտատ կէլ էյլէ Եարատան Թանղրըմ,
Նէ՞ճ օլուր պու հալիմ Ցովսէփիմ տէյու ։

44· Պէօյլէճէ օլ փէտէր եաս իտէր իտի,
Ալլահ տա Ցովսէփի հըֆղ իտէր իտի·
Պետափրես աղասը մէթհ իտէր իտի,
Սաղ օլասըն օղլում Ցովսէփիմ տէյու ։

33· Մէնամ էլլէրինտէն գափտըլար պէնի ,
Մըսըր չէօլլէրինէ աթտըլար պէնի ·
Քէօլէ մազամընտա սաթտըլար պէնի ,
Ծըրան սօրան եօգամը Յովսէփիմ տէյու ։

34· Գարտաշլարը կէօմլէյինի ալտըլար ,
Պիր օղլաղ գանընա հէմ պաթըրտըլար ·
Փէտէրլէրինէ չու խալանը պուլտուլար ,
Ճանավարլար եէմիշ Յովսէփին տէյու ։

35· Պաշլատը օլ փէտէր սաչըն եօլմայա ,
Սաչլարընը չէքիպ տիզլին վուրմայա ·
Թագաթը գալմատը եէրտէ տուրմայա ,
Խայլու աղլէմէքտէն Յովսէփիմ տէյու ։

36· Տէտի ճանվէր եէսէ պիր Նիշան օլուր ,
Կէօմլէք փարչալանըպ գան րէվան օլուր ·
Շիմտի պէնիմ հալիմ փէրիշան օլուր ,
Ջօգ աղլէյէճէյիմ Յովսէփիմ տէյու ։

37· Վախ եավրում աճէպա պէն սէպէպ օլտում,
Վիրան օլուպ չիմտի աճըյլա տօլտում·
Քէսիլտի գուվվէթիմ սարարըպ սօլտում,
Նիճէ աղլէմէյիմ Յովսէփիմ տէյու ։

38· Նէրտէ արայայըմ Նէրտէ սօրայըմ,
Աղլայա աղլայա պէն քէօր օլայըմ·
Պու աճըտան էօլիւպ տէ գուրթուլայըմ,
Տայանամամ օղլում Յովսէփիմ տէյու ։

45· Պետափրեսին պիր էվլատը վար իտի ,
Յովսէփ հէր տէմ անը արզուլէր իտի ·
Օնուն սէվտասընա չօգ խանար իտի ,
Ախ ճանըմ ճիյէրիմ Յովսէփիմ տէյու ։

46· Յովսէփ թամ օն տօգուզ եաշընտա իտի ,
Փէք ըրզ էհլի ագըլ պաշընտա իտի ·
Պիր տիլպէր գարըճըգ փէշինտէ իտի ,
Տէր իտի պէնի սէվ Յովսէփիմ տէյու ։

47· Յովսէփ տէր պէնի ախմագ պէլլէմէ ,
Պու չէյ կիւնահ պանա չօգ զօր կըլէմէ ·
Օ կիւնէշ ճէննէթի սէն տար էյլէմէ ,
Ալտաթաճագըն պէնի Յովսէփիմ տէյու ։

48· Գարըր տէր .քի պէնտէ մալ չան բէք չօգ տըր ,
Քիւմիւշտէն գօրգաճագ հիչ բէրվամ եօգ տըր ·
Սէն կիւզէլսին սանա սէվտամ բէք չօգ տըր ,
Հէր տէմ ագլըմտասըն Յովսէփիմ տէյու ։

49· Յովսէփ տէր էօլմէք տահա էվլա տըր ,
Պէքիրլիք ֆէթհ օլմազ ·մուհքէմ գալա տըր ·
Խային չէյթան սէնին իլմին պիլէ տիր ,
Ալտաթամազըն պէնի Յովսէփիմ տէյու ։

50· Աշամըն խանընտա Նանքէօր օլամամ,
Պու բահաթը պաշգա եէրտէ պուլամամ.
Պէն տէրեայը աշգա տիւշիւպ տալամամ,
Ալտաթամազըն պէնի Յովսէփիմ տէյու ։

51․ Րահմ էյլէ Ալլահըմ տէր պէն գուլունա,
Պու ճան ֆէտա օլսուն սէնին եօլունա․
Գըլավուզլա պէնի տօղրու եօլունա,
Նազար էթ գուլունա Յովսէփիմ տէյու։

52․ Պիր պէլատէն չըգտըմ պու տահա պէթէր,
Խայրին շէյթան պէնի ալտաթմագ իսթէր․
Պէլատէն գաչարըմ արգամտան եէթէր,
Նազար էթ գուլունա Յովսէփիմ տէյու։

53․ Փէտէրիմին Րապպի աղիզ Ալլահի,
Ճանտան թափընըրըմ սանա վալլահի․
Կէրու էյլէ պէնտէն պէօյլէ կիւնահի,
Նազար էթ գուլունա Յովսէփիմ տէյու։

54․ Գօշտու գարը պիր Յովսէփի էօփմէյէ,
Աշգըն արզուսինի թէքմիլ իթմէյէ․
Հէմ պաշլատը ղայէթ իպրամ իթմէյէ,
Կէլ պէնիմ օլ սէն Յովսէփիմ տէյու։

55․ Յովսէփ տէ պըրագըպ րուպասըն գաչտը,
Գարը տըր օլ անտէ վէյվէյլէ սաչտը․
Թագըլտը պու տէյու իֆթիրա աթտը,
Պէն օնա տէմէտիմ Յովսէփիմ տէյու։

56․ Գօճասընա գարը եալան սէօյլէտի,
Օ տա գարըսընա ինամ էյլէտի․
Տէրագապ Յովսէփի թութուպ պաղլէտի,
Րաղպէթ իթտիմ սանա Յովսէփիմ տէյու։

57· Գօճասընա տէտի պանա իլիշտի,
Ջաղըրտըմ անինտէ ատէմ եէթիշտի·
Բուպասըն պըրագըպ ֆիրար իյլէտի,
Սէն պունա Թափընտըն Յովսէփիմ տէյու:

58· Աթտըլար մահպէսէ սուչսուզ ֆագիրի,
Պէօյլէ իտի օնա Հագգըն թագտիրի·
Ամմա հըֆզ իյլէտի պէօյլէ պիքիրի,
Սապըրընը սընայըմ Յովսէփիմ տէյու:

59· Պաշգա իքի մահպուս տախի անտէ վար իտի,
Պիր' վէքիլխարճ պիրի գատէհքեար իտի·
Գապահաթլը մահպուս օլմուշլար իտի,
Խօշ կէլտին տէտիլէր Յովսէփիմ տէյու:

60· Իքիսի տէ պիրէր րիւյա կէօրտիւլէր,
Յովսէփէ տէ մանեասընը սօրտուլար·
Թափիրինի տէրհալ անտէն ալտըլար,
Մէթհ իթտիլէր անը Յովսէփիմ տէյու:

61· Գատէհքեարէ տէտի ունութմա պէնի,
Եարըն չըգարըրլար պուրատան սէնի·
Վէքիլխարճըն թէհլիքէտէ տիր էօմրիւ,
Սէն ունութմա պէնի Յովսէփիմ տէյու:

62· Պունլար պէօյլէ տէյիպ օլ կիւն կէչիրտի,
Տէվրի կիւնիւ մահպուսլարտան սէչիլտի·
Պիրի գատէհքեար'տը օլ պիր վէքիլճի,
Պունլար անմատըլար Յովսէփիմ տէյու:

63· Գատէհքեար տըր էսկի հըզմէթէ կիրտի ,
Վէքիլխարճըն պաշը գաթըլ իտիլտի ·
Ցովսէփին պուլուշու թամամ իտիլտի ,
Հաթրա կէթիրմէտի Ցովսէփիմ տէյու ։

64· Պիր կիւն փարաւօն պիր րիւյա կէօրտիւ ,
Պիւթիւն ալիմլէրի չաղըրըպ սօրտու ·
Ճիւմլէտէն ալիմլէր սարայա տօլտու ,
Անա՞րմը գատէհքեար Ցովսէփիմ տէյու ։

65· Զօգ ալիմլէր կէլտի պիլէմէտիլէր ,
Միւալինէ ճէվապ վիրէմէտիլէր ·
Մէրագընը հիչ հալլ իտէմէտիլէր ,
Տէմէզլէրտի պիլիր Ցովսէփին տէյու ։

66· Օլ տէմ գատէհքեարըն խաթըրընա կէլտի ,
Քի Ցովսէփ քէնտի րիւյասըն պիլտի ·
Վարտը փարաւօնա պիր սէճտէ գըլտը ,
Տէտի պիլիր պունու Ցովսէփին տէյու ։

67· Տէտի քի մահպուստա վար պիր իլիմտար ,
Րիւյա թապիրինտէ զիեատէ նամտար ·
Ղայէթ ուսլու քեամիլ հէմ տէ փէրհիզքեար ,
Էմր էթտի քի կէլսին Ցովսէփիմ տէյու ։

68· Տէտի քի հայտէյին չըգարըն կէլսին ,
Կէօրտիւյիւմ րիւյանըն մանեասըն պիլսին ·
Պէնտէն քիւլլիյէթլի պախշիշլէր ալսըն ,
Պէն տէ տէրիմ օնա Ցովսէփիմ տէյու ։

69· Օլտէմ Ցովսէփ կէլիպ իԹտի Թէմէննահ ,
Փարաւոն տա օնա տէտի էյվալլահ ·
Պու րիւյամը սէն պիլիրսին ինշալլահ ,
Մէթհ իտէրիմ սէնի Ցովսէփիմ տէյու ։

70· Տէտի Ցովսէփ նէ՞ տիր կէօրտիւյիւն րիւյա ,
Պէն իւմիտ իտէրիմ էվվէլ Ալլահա ·
Րիւյանը եօրարըմ շիմտի իսլահա ,
Սէն տէ տէրսին պանա Ցովսէփիմ տէյու ։

71· Փարաւոն տէր կէօրտիւմ պէն եէտի էօքիւզ ,
Ջըգտըլար ըրմագտան ղայէթլէ սէմիզ ·
Պիրպիրինէ պէնզէր սանքի տիր էքիզ ,
Պիլ տէ մէթհ իտէյիմ Ցովսէփիմ տէյու ։

72· Տէֆա եէտի էօքիւզ տահա չըգտըլար ,
Ամմա պունլար ղայէթ զայըֆ ըտըլար ·
Սէքիզ էօքիւզլէրի անլէր եութտուլար ,
Պիլ տէ մէթհ իտէյիմ Ցովսէփիմ տէյու ։

73· Իշիթ տէտի Ցովսէփ գուլագ վէր եէրէ ,
Էօքիւզլէր իսպաթ տըր պու սէնէլէրէ ·
Սըգընթը օլաճագ չօգ ինսանլէրէ ,
Պիլիրսէմ մէթհ էյլէ Ցովսէփիմ տէյու ։

74· Եէտի սէնէ տայիմ պօլլուգ օլաճագ ,
Զահրէ մահսուլ մէյվէ չօգ պօլ օլաճագ ·
Եէտի սէնէ պէօյլէ սիւրիւպ տուրաճագ ,
Պիլիրսէմ մէթհ էյլէ Ցովսէփիմ տէյու ։

75· Սօնրա եէտի սէնէ տէ գըթլըգ օլաճագ,
Ինսան, հայվան ճիւմլէ հէպ գըրըլաճագ․
Հարմանլար օթլար հէպ գուրույաճագ,
Պիլիրսէմ մէթհ էյլէ Ցօվսէփիմ տէյու։

76· Պու եէտի սէնէտէ օլան մահսուլլար,
Գըթլըգ սէնէսինէ իմտատ օլսունլար․
Խասլէր վէր տէօրթ եանէ հազըրլանսընլար,
Սօնրա մէթհ իտէրսին Ցօվսէփիմ տէյու։

77· Ատէմ թայնին էյլէ զախրէլէր թօփլա,
Վաղթըյլա իչինի էյի հիսապլա․
Պու իչ Ալլահտան տըր Ֆիքրինտէ սագլա,
Սօնրա մէթհ իտէրսին Ցօվսէփիմ տէյու։

78· Պիր չօգ պուղտայլար ամպարլայասըն,
Չէ հէպ մահսուլլարը սէն թօփլատասըն․
Պու գասավէթլէրտէն սէն գուրթուլասըն,
Սօնրա մէթհ իտէրսին Ցօվսէփիմ տէյու։

79· Փարաւօն Ցօվսէփին էօփտիւ անընը,
Թէսլիմ իթտի օնա տէվլէթ չանընը․
Զիւմիւն Մըսըրըն ինթիզամընը,
Վէրտի մէթհ իտէրէք Ցօվսէփիմ տէյու։

80· Փարաւօն տէր եօղըսը պէօյլէ պիր ալիմ,
Շիմտի ճիւմլէնիզէ օլսուն պու մալիւմ․
Գունտան սօնրա օնուն օլսուն հէփ վարիմ,
Հիւրմէթլէր իտիլսին Ցօվսէփիմ տէյու։

87· Գարըսը տէր պէնտէ իտի գապահաթ ,
Յուսէֆտէ քէօթիւլիւք եօգ տըր ֆիւհաշըշաթ ․
Նագըլ իյլէտի նասըլ օլտու մասլահաթ ,
Կիրմէյին կիւնահնա Յուսէֆիմ տէյու ։

88· Պէնիմ օնա ղաեէթ սէվտամ վար ըտը ,
Ալէվլէնիպ հէմ վիճուտիմ եանարտը ․
Կիտէրէք սիւքիւթիմ աշգըմ արթարտը ,
Արտընա տիւշէրտիմ Յուսէֆիմ տէյու ։

89· Վարըպ չապուգ օնա սէճտէ գըլտըմ ,
Սէպէպինտէն ազիմ ֆայտէ պուլտըմ ․
Հէմ օ ճանտան պիր հէլալըգ ալտըմ ,
Ջաղըրտը սուչսուզ տըր Յուսէֆիմ տէյու ։

90· Աղասը տա կիթտի սէճտէ իյլէտի ,
Յուսէֆի տէ ավֆ իտիպ թաթլը սէօյլէտի ․
Կէօզլէրինտէն եաշլար ագըլթալը կիթտի ,
Օլ ասլա քէն թութմազ Յուսէֆիմ տէյու ։

91· Փարաւոն տէր սանա տէսթուր միւքէրրէմ ,
Սէնին եիւզիւնտէն տիր պանա պու քէրէմ ․
Պէն տէ րահաթ օլուպ պիր տէվրան սիւրէմ ,
Սէնի մէթհ իտէրիմ Յուսէֆիմ տէյու ։

92· Յուսէֆ պաղըրտը քի պուղտայ թօփլասըն ,
Թօփլանան զահրէյի տէ անպար եափսըն ․
Պիւթիւն ճիվարլարա ատէմլէր սալսըն ,
Իշթէ պու տըր էմրի Յուսէֆին տէյու ։

81· Հէմ ատէշի քի սէնին Ալլահըն Հագդ տըր ,
Սանա պէյան իթտի իմանըն վազ տըր ·
Պու հիւրմէթլէր սանա վէք միւսթահագ տըր ,
Տէյիպ օխշար իտի Յովսէփիմ տէյու ։

82· Կէզտիրտիլէր ուլու Մըսըրըն իչինի ,
Քիմսէ աղնայամազ Հագգըն իշինի ·
Ծիւմլէ ալէմ եօփէր իտի փէշինի ,
Հէր քէս սէվէր իտի Յովսէփիմ տէյու ։

83· Յովսէփի ֆայթօնլա տօլաշըր ըտը ,
Թէլլալլար եօնիւնտէն չաղըրըշըր ըտը ·
Պաշընա միւճէվհէր թաճ թաշըր ըտը ,
Սէյր իտէրլէրտի Յովսէփիմ տէյու ։

84· Ֆէրահլըգ սաչըլտը ճէմիի ինսանէ ,
Խալգ տէր մուլթլու օլսուն տօղուրան աննէ ·
Ֆայտէսի տօգունտու հիսապսըզ ճանէ ,
Ալգըշլարլար ըտը Յովսէփիմ տէյու ։

85· Հաչան կէլիպ չըգտը քէնտի թախտընա ,
Եմր էթտի փարաւօն էթպաասընա ·
Պունտան պէօյլէ հիւքիւմ վիրտիմ պէն օնա ,
Վէլինիմէթ տիր սիզին Յովսէփիմ տէյու ։

86· Պետափիւէս ուլթանըպ ասլա կէլմէտի ,
Պու սըրրըա ղէրրէճէ ագլը իրմէտի ·
Գապահաթ սահիպին խինէ պիլմէտի ,
Տիմէտի սուչսուզ տըր Յովսէփիմ տէյու ։

93· Պաշլատը գըթլըղըն եէտի սէնէլէրի ,
Փարաւոն գէօրտիւ իտի օ րիւյալէրի ·
Մէֆհումն էհալինին հէր տէմ տիլլէրի ,
Պաղըրըշըրտը վար օլ Յովսէփիմ տէյու ։

94· Մըսըր էօլքէսինտէ չօղալտը գըթլըգ ,
Վարըրտը Յովսէփին պուղտայը սաթլըգ ·
Քիմսէյէ իթմէտի հիչ ինսաֆսըզլըգ ,
Ճիւմլէսի մէթհ իթտի Յովսէփիմ տէյու ։

95· Քէնան էլինտէ տէ պաշլատը գըթլըգ ,
Տույտուլար Մըսըրտա պուղտայ վար սաթլըգ ·
Յաքոբ գալմըշ ըտը Ալլահա սատըգ ,
Ֆագաթ աղլար իտի Յովսէփիմ տէյու ։

96· Օն նէֆէր էվլատըն Մըսըրա սալտը ,
Քիւչիւք Բէնիամին խանընտա գալտը ·
Օ պիր թանէճիքտէն թէսէլլի ալտը ,
Խանընտա սազլար'տը Յովսէփիմ տէյու ։

97· Բէնիամինլէ Յովսէփի իքիսի սըրտաշ,
Անա պապա պիր տիր հէմ էօզ գարտաշ ·
Յովսէփի օլմուշտու Մըսըրա էլպաշ,
Աղլարըրտը Յաքոբ Յովսէփիմ տէյու ։

98· Օն գարտաշ հէման Մըսըրա վարտըլար ,
Պիլմէյէրէք թէմէննայը սունտուլար ·
Տիթրէյէրէք տիվանընտա տուրտուլար ,
Քէնտի գուրուլմազտը Յովսէփիմ տէյու ։

99· Յովսէփ ճիւմլէսինի կէօրիւնճէ պիլտի ,
Կէօրտիւյիւ րիւյալէր ադլընա կէլտի ·
Պաշլայըպ պունլարա սիւալ էյլէտի ,
Տիմէյէրէք անլէրէ Յովսէփիմ տէյու :

100· Տէտի Յովսէփ սիզ նէրէտէն կէլտինիզ ,
Հա՞նկը սօյտան նէ՞ մէմլէքէթտէնսինիզ ·
Տօղրուսունու պանա սէօյլէմէղսէնիզ ,
Պէլլի իթմէմ սիզէ պէն նէ՞յիմ տէյու :

101· Տէտիլէր քանան էօլքէսինտէնիզ ,
Վար տըր հայաթտէ պիր փէտէրիմիզ ·
Հազրէթի Աբրահամ զիւրրիյէթիմիզ ,
Փէտէրիմիզ աղլար Յովսէփիմ տէյու :

102· Յովսէփ սէր փէտէրինիզ սա՞ղմը տըր ,
Սիզտէն պաշգա գարտաշընըզ վա՞րմը տըր ·
Փէտէրինիզ հայլու իխթիյա՞րմը տըր ,
Նէ՞ իչիւն աղլայօր Յովսէփիմ տէյու :

103· Տէտիլէր քի էվվէթ պապամըզ սաղ տըր ,
Տէրտլէրէ կիրիֆթար փէք իխթիյար տըր ·
Յովսէփ իչիւն հէր տէմ տէրտէ տիւչար տըր ,
Հալա տուրմաղ աղլար Յովսէփիմ տէյու :

104· Պապամըզ սօնրատան պիր գարը ալտը ,
Օնտան իքի թանէ էվլատը օլտու ·
Մէվտիյի Յովսէփի ճանավար պօղտու ,
Բէնիամինի սէվէր Յովսէփիմ տէյու :

105· *Յովսէփի տէր ճասուսա պէնզէրսինիզ սիզ,*
Հէպ կէօզլէմէք իչիւն կէզէրսինիզ սիզ·
Բէֆիդ պուլուպ գավկա իտէրսինիզ սիզ,
Ալտաթըյօրսունուզ Յովսէփիմ տէյու ։

106· *Տէտիլէր էֆէնտիմ էօյլէ տէյիլիզ,*
Օլ եօլտա պուրայա պիզ կէլէմէյիզ·
Պապամըզ Յաղուպտան կէօնտէրիլմէյիզ,
Տահա տուրմազ աղլար Յովսէփիմ տէյու ։

107· *Յովսէփ Շմաւոնու հապսէ պաղլաթտը,*
Գարտաշլարը աճը աճը աղլաթտը·
Օնլարա պիրազ եէմէք եօլլաթտը,
Կէլսին Բենիամին Յովսէփիմ տէյու ։

108· *Բենիամինի տէտի կիտին կէթիրին,*
Մահպուս օլանը ալըն կէօթիւրիւն·
Պէնի ինանտըրըն սէօզիւ պիթիրին,
Ալտաթմայըն պէնի Յովսէփիմ տէյու ։

109· *Բենիամին պապամըզը կէօզլէյօր,*
Իխթիյարը պիրազ ֆէրահ իտէյօր·
Եանընտան այրըլսա հէման աղլայօր,
Ագլընտան չըգարմազ Յովսէփիմ տէյու ։

110· *Յովսէփի տէր, տիյնէմէմ պունու պիլմէլի,*
Բենիամինի ալըպ չապուգ կէլմէլի·
Շիւպհէսիզ ն՚օլտու գալպիմ պիլմէլի,
Գանտըրման սիզ պէնի Յովսէփիմ տէյու ։

111· Իմի էթտի էօլչիւնլէր պուղտայլարընը ,
Էյիճէ բէսինլէր թաամլարընը ·
Ջուվալլարա գօյուն փարալարընը ,
Վէ ֆագաթ սօրմայըն Յովսէփիմ տէյու :

112· Տօղուզ գարտաշ Քանանա վարտըլար ,
Պուղտայլարը տէօքիւպ փարա պուլտուլար ·
Նասըլ օլտուղունա թաճիւպ գալտըլար ,
Ամմա աղլար Յակոբ Յովսէփիմ տէյու :

113· Տէտիլէր Շմաւոն օրատա գալտը ,
Պիզէ սիւալ իտիպ խապէրլէր ալտը ·
Շաշուտասունուզ տէյու չիւպհէյէ տալտը ,
Աղլար Բենիամինիմ Յովսէփիմ տէյու :

114· Տէտի Յակոբ , էյ վա՜հ , պու նասըլ կիթսին ,
Եա կիտէրսէ արթըգ Յակոբ նիճ՛ իթսին ·
Իշթէ Յովսէփի կիթտի պո՞ւտամը կիթսին ,
Պէն ղալթէն աղլարալըմ Յովսէփիմ՛ տէյու :

115· Վա՜հ , պիչարէ Յակոբ չարէսիզ գալտը ,
Տօգուզ գարտաշ Բենիամինի ալտը ·
Յակոբ Քանանտա եալընըզ գալտը ,
Աղլար Բենիամինիմ Յովսէփիմ տէյու :

116· Բենիամինի ալըպ հէպ պիր վարտըլար ,
Փէշքէշլէրին հէմ Յովսէփէ սունտուլար ·
Տիթրէյէրէք տիվանընտա տուրտուլար ,
Օ տա տէմէզ հալա Յովսէփիմ տէյու :

123· Հէպ գարտաշլարըն եանընա ալտը ,
Իքրամ Բենիամինէ զիեատէ վար՛տը ·
Էօզ գարտաշըն կէօրիւպ արզուսըն ալտը ·
Անէ պագար փէտէր Յովսէփիմ տէյու ։

124· Էմր էյլէտի պուղտայլարը էօլչսիւնլէր ,
Ալթուն թասը պիր չուվալա գօյսունլէր ·
Խըրսըզ տէյու Բենիամինի թութսունլէր ,
Տիմէյէրէք անէ պէն քիմիմ տէյու ։

125· Էօլչիւճիւլէրէ տէր թէնպիհ օլունսուն ,
Թաս քիւչիւյիւն չուվալընտա պուլունսուն ·
Բենիամին պուրատա ալըգօնուլսուն ,
Պագալըմ օ նէ տէր Յովսէփիմ տէյու ։

126· Տօլտուրուպ չուվալլարը օնլար կիթտիլէր ,
Կիտէրքէն եօլտան կէրի չէլտիլէր ·
Ալթուն թաս գայպ օլմուշ սիզտէ տէտիլէր ,
Ձըգարմալը թասը Յովսէփին տէյու ։

127· Աղլայարագ տէրլէր պիզ թաս կէօրմէտիք ,
Չուվալլար իչինէ պիր շէյ գօյմատըգ ·
Պու նա՛սըլ պէլա տըր ասլա պիլմէտիք ,
Չէքէրիզ, էօլտիւրտիւք Յովսէփի տէյու ։

128· Օլ քիւչիւյիւն չուվալընտա պուլտուլար ,
Գարտաշլարը ղաեէթ մահճուպ օլտուլար ·
Ճիւմլէսի տէ օրտա ռէզիլ գալտըլար ,
Իթախիմիզ պէլա տըր Յովսէփէ տէյու ։

117· Յովսէփ տէր քի Բենիամին պուլմուշ տըր ,
Պու տախի Յակոբուն խաս օղլումու տըր ·
Պապանըզ նասըլ տըր րահաթմը տըր ,
Տահա աղլայորմու Յովսէփիմ տէյու :

118· Կիզլի կիզլի Յովսէփ օրտա սըզլարտը ,
Աճըլարըլա ճիյէրինի տաղլարտը ·
Կիրիփ օտասընա օրտա աղլարտը ,
Պէն պունլարը կէօրէն Յովսէփիմ տէյու :

119· Եէմէք հազըրլաթտը էթպաալարա ,
Պույրուն տէտի հէպ գարտաշլարընա ·
Քէնտիսի տէ պուլունտու հէմ խանլարընա ,
Կիւյա պէն էվվէլքի Յովսէփիմ տէյու :

120· Աչըղ Յովսէփ անտէ նէլէր էյլէտի ,
Ճիւմլէ գարտաշլարըն իսմին սէօյլէտի ·
Հէփսի պունա ղայէթ թաճիւպ էյլէտի ,
Պիլմէզլէր՚տի քի Յովսէփ տիր տէյու :

121· Պիրաղտան սօֆրայա եէմէքլէր կէլտի ,
Յովսէփ պիրէր պիրէր հէփսինէ վէրտի ·
Գարտաշլարը գալպտէն պու նէ՞ տիր տէտի ,
Զիւն օ տիմէզ՚տի քի Յովսէփիմ տէյու :

122· Հէման իքրամ իտիփ պույուրուն տէտի ,
Օնլարտա տիթրէրէք եէմէքտէն եէտի ·
Ճիւմլէնին տէ վար գալպինտէ տէրտի ,
Յակոբուն սըզլար՚տը Յովսէփիմ տէյու :

135· Շմաւոն տէր գալսամ պունըն եէրինէ ,
Իղլին վէր կիլթսին օլ փէտէրինէ ·
Սէպէպ օլմայալըմ սօն քէտէրինէ ,
Աղլէմէսին եինէ Յովսէփիմ տէյու ։

136· Տայանմայըպ Յովսէփ արթըգ աղլատը ,
Աճըլանըպ ճիյէրինի տաղլատը ·
Կիրտի օտասընա գարէ պաղլատը ,
Պու նա՞սըլ աճըլը Յովսէփիմ տէյու ։

137· Պիւթիւն ուշագլարը տիշարը սավտը ,
Գարտաշլարը իլէ պիր .քէնտի գալտը ·
Ղաֆիլտէն Յովսէփի պիր ֆէրեատ ալտը ,
Պէն էօզ գարտաշընըզ Յովսէփիմ տէյու ։

138· Սիզլէր պէնի օլ գույույա աթտընըզ ,
Ջըգարտընըզ քէօլէ տէյի սաթտընըզ ·
Եալան իլէ պապամըզ ալտաթտընըզ ,
Ճանվարլար եէմիշ Յովսէփի տէյու ։

139· Պէն սիզէ օլ գատար եալվարըր ըտըմ ,
Իթմէյինիզ տէյու եագարըր ըտըմ ·
Աեագլարընըզա գափանըր ըտըմ ,
Պէն գարտաշընըզ Յովսէփիմ տէյու ։

140· Գարտաշլարը օլ տէմ հէպ լեալ օլտուլար ,
Գըմըլտանամայըպ օրտա գալտըլար ·
Պէնզլէրի քիւլ ըրէնկլէրի սօլտուլար ,
Պումույըմըշ գարտաշ Յովսէփ'միզ տէյու ։

129· Տէրլէր Բենիամինէ սէն նիչին եափտըն ,
Հէյման հիւքիւմտարըն թասընը չալտըն ·
Պիզ պիկինահլէրի պէլայէ սալտըն ,
Թափար սանա փէտէր Ցովսէփիմ տէյու ։

130· Զէվալլը անտ իտիպ հէմ աղլար իտի ,
Խապէրիմ եօգ տէյու չապալար իտի ·
Գարտաշլարը օնու խըրփալար իտի ,
Տիմէյէյլիտին սէն Ցովսէփիմ տէյու ։

131· Ցովսէփի տէր ճայիղ տիր սիզի էօլտիւրմէք ,
Եա պուղտայ վիրմէյիպ կէրի կէօնտէրմէք ·
Պու իմթախանիզի սիզէ պիլտիրմէք ,
Զաղըրըշըր պապանըզ Ցովսէփիմ տէյու ։

132· Սիզին պու սուչունուզ տէր պաղըշլայըմ ,
Օնունուզու պիրտէն եօլա գօյայըմ ·
Սալթ թասը չալանը թէվգըֆ գըլայըմ ,
Պէն խայըրն օլամամ Ցովսէփիմ տէյու ։

133· Շմաւոն եէր էօփտիւ րէճա իյլէտի ,
Պապասընըն աճըսընը սէօյլէտի ·
Բենիամին գօրգուպ խայլու աղլէտի ,
Ամա՛ն պէն վաղ կէչտիմ Ցովսէփիմ տէյու ։

134· Փէտէր բէք սէվէր՚տի օլ իքիսինի ,
Ճանավարլար եէտի օպիրսինի ·
Հալա տուրմաղ աղլար սէվկիլիսինի ,
Նէ՛րտէ գալտը պէնիմ Ցովսէփիմ տէյու ։

147· Օնլար տըր փէտէրէ խապէր վէրտիլէր,
Ճիւմլէ կէօրտիւքլէրին հէպ Նագլ էթտիլէր.
Հէպսի տէ շաղ օլուպ ֆէրահ էթտիլէր,
Սէվինտի օլ փէտէր Յովսէփիմ տէյու։

148· Ախ իտիպ սէվինճլէ խայլըու աղլէտի,
Պարութ կիպի ճիյէրինի սազլէտի.
Խալվարտը սնլէրէ պէօյլէ սէօյլէտի,
Ամա՞ն սահիհ սա՞ղմը Յովսէփիմ տէյու։

149· Բենիամին փէտէրինէ սարըլտը,
Էօփտիւ էլլէրինի տուասըն ալտը.
Յակոբ պու խապէրէ թաճիւպտէ գալտը,
Պու նէ հիքմէթ սաղըմըշ Յովսէփիմ տէյու։

150· Միւժտէ եա փէտէր Յովսէփին սաղ տըր,
Մըսըրա հիւքմ իտէն պիր հիւքիւմտար տըր.
Իշպու միւճիզաթը իտէն Ալլահ տըր,
Ղայրու հիչ աղլամա Յովսէփիմ տէյու։

151· Տէրադապ եօլլարա րէվան օլտուլար,
Պիւթիւն էշեալէրին տախի ալտըլար.
Նէ զէման քի Մըսըրա եագըն գալտըլար,
Արզուլէր կէօրմէյէ Յովսէփիմ տէյու։

152· Միւժտէճի կէօնտէրտի էօնտէն պիրինի,
Քի կիտիպ սէօյլէսին կէլտիկլէրինի.
Յովսէփ տէ թօփլատը ասքէրլէրինի,
Փէտէր տէ պէքլէրտի Յովսէփիմ տէյու։

141. Գօրգմայըն տէր Ցովսէփ ղարաղ թութամամ,
Քէմիյին եէրինէ քէմիք եափամամ.
Ալլահըն էյլյին հիչ ունութամամ,
Իւրքմէյին քի սալթըրդ Ցովսէփի տէյու:

142. Շիմտի կիտին փէտէրիմէ սէօյլէյին,
Էլլէրինի էօփիւն սէլամ էյլէյին.
Կէօրտիւքլէրինիզի հէպ նագլ էյլէյին,
Աղլամասըն արթըգ Ցովսէփիմ տէյու:

143. Գօչու թալիգալար պուրտան կէօթիւրիւն,
Ալըն փէտէրիմի պանա կէթիրին.
Միւժտէ խապէրինի անէ վէրտիրին,
Քի սաղ տըր էվլատըն Ցովսէփին տէյու:

144. Սըրայ՛լա էօփտու գարտաշլարընը,
Պաղըշլատը թէքմիլ հէպ սուչլարընը.
Եինէ Փիքր էյլէտի օլ տիւշլէրինի,
Պէն եինէ էվվէլքի Ցովսէփիմ տէյու:

145. Պէշ գաթ րուպա վէրտի Բէնիամինէ,
Պիր ալխա աթ վէրտի իւսթիւնէ պինէ.
Ալթունը տօլտուրտու հէյպէլէրինէ,
Սէօյլէյին փէտէրէ Ցովսէփիմ տէյու:

146. Փարաւոն տէր եաղ անլէր քի կէլսինլէր,
Արապալար աթլար կէօնտէր պինսինլէր.
Օլանճա մալլէրին հէպ եիւքլէթսինլէր,
Աղլամասըն արթըգ Ցովսէփիմ տէյու:

153· Սէրաւքէր միճուհլար հէպ միւշարէլէր ,
Տէտի սէնիմ իլէ պինիպ կէլէլէր ·
Ճէմի էթպաալար տախի քէօլէլէր ,
Տէսինլէր պապամա Յովսէփիմ տէյու ։

154· Պիր սալթանաթ իլէ գարշըլատըլար ,
Օրթալըղը վէլվէլէյէ գաթտըլար ·
Մըսըր էհալիսի սէյրէ գալգըլար ,
Փէտէրի կէլիյօր Յովսէփին տէյու ։

155· Յակոբ տախի Յովսէփինի կէօրինճէ ,
Իվլատընըն մուրատընա էրինճէ ·
Իքի կէօզլէրինտէն եաշ ախըրըյինճէ ,
Սարըլտը պըրագմաղ Յովսէփիմ տէյու ։

156· Աղլայարագ էօփէր իտի սիր սաէթ ,
Պըրագմազ իսթէմէզ իտի ագըպէթ ·
Սէվինճինտէն գալտը արթըգ պիթագէթ ,
Սարըլըպ էօփէրտի Յովսէփիմ տէյու ։

157· Էօփտիւ պապասընըն կիւլ էլլէրինի ,
Փէտէր տէ օղլունուն խուպ կէօզլէրինի ·
Աղլամագտան տէյէմէտի տէրտինի ,
Եալընըզ տէր իտի Յովսէփիմ տէյու ։

158· Օն իքի եըլ հասրէթինի չէքէրտիմ ,
Աճընտան գավրուլուպ պէլիմ պիւքէրտիմ ·
Կէօզլէրիմտէն գանլը եաշլար տէօքէրտիմ ,
Աճէպ նէ՛րէտէ տիր Յովսէփիմ տէյու ։

159. Զօգ չիւքիւր գավուշտում կէօզիւմ Նուրընա,
Ծանըմ գուրպան օլսուն սէնին եօլունա.
Պագմա սէն աղիզիմ պէն գուսուրումա,
Արմըգ աղլամայըմ Ցովսէփիմ տէյու.

160. Հիչ եալվարմատընմը գարտաշլարընա,
Նասըլ տա գըյտըլար չու կէնճ եաշընա.
Տիյէյտին րահմ իտին Նիյազլարըմա,
Պէն տէ գարտաշընըղ Ցովսէփիմ տէյու.

161. Անան սաղ օլսա տա ահ պուլսա իտի,
Կէօզիւ իլէ սէնի պիր կէօրսէ իտի.
Օ տա պու հասրէթէ չիւն իլսէ իտի,
Սարըլըրտը սանա Ցովսէփիմ տէյու.

162. Գարտաշլար օղլումու պէն նինէ կէօրսիւմ,
Շիմտի միւրատըմա նյինճէ էրտիմ.
Պունճա եըլ տըր քէնտիքէնտիմի նէտիմ,
Ահ ու ֆիղանլար՚լէ Ցովսէփիմ տէյու.

163. Սէնին աճըն իլէ իչէրիմ տօլու,
Նէտէ՛ն զուհր իթտի հիւքիւմտուր եօլու.
Անան տա սաղ գալըպ օլմայըպ էօլիւ,
Նասըլ սէվինիրտի Ցովսէփիմ տէյու.

164. Գանլը կէօմլէյինի էյիմէ ալտըմ,
Օլ սաաթ աճըմտան սաչլարըմ եօլտում.
Ախ վախ իլէ պաշըմ թաշլարա վուրտում,
Աճէպ Նէ հալտէ տիր Ցովսէփիմ տէյու.

165· Նա՞սըլ աճըմատան դունյեա աթտըլար ,
Պաղըրկեանէ քէօլէ տէյի սաթտըլար ·
Գէնի տախի կէլիպ հէպ ալտաթտըլար ,
Ճանավարլար եէտի Յովսէփին տէյու ։

166· Նէ՞ գասար վարըմըշ չօգ սապր սէնտէ ,
Ալլահը ազմիշան էօղ եուրէյինտէ ·
Եա պիր խապէր կէօնտէր սէվինսէմ պէն տէ ,
Տահա հալա սաղ'մըշ Յովսէփիմ տէյու ։

167· Գէն հիչ ունութամամ Ալլահըմ սէնի ,
Պունճա զէման տըր դայըրտըն պէնի ·
Գավուշտուրտուն չիմտի օղլումա պէնի ,
Չօգ սէվինիյօրում Յովսէփիմ տէյու ։

168· Փաշալար վէզիրլէր կիւճ այըրտ իթտի ,
Տօղրու փարաւոնուն եանընա կիթտի ·
Յակոբ փարաւոնա չօգ րէճա իթտի ,
Էմանէթ տիր սանա Յովսէփիմ տէյու ։

169: Ագըլ էրմէզ Եարատանըն սըրրընա ,
Չօգ աղլատըմ պու եավրունուն ուղրունա ·
Ալլահ դուրպան օլամ սէնին եօլունա ,
Մէճնուն իթտին պէնի Յովսէփիմ տէյու ։

170· Էմր օլտու Յակոբա գօնագ վիրիլտի ,
Հալը քիլիմ սէճճատէլէր սէրիլտի ·
Յակոբ ղայէթ ֆէրահլանըպ տիրիլտի ,
Գավուշտում օղլումա Յովսէփիմ տէյու ։

171. Մըսըրլըլար փարաւօնա վարտըլար,
Պուղտայ չիւն աղլաշըպ չօգ եալվարտըլար.
Ալթունլարըն սաչըպ գալըրէ ալտըլար,
Թէշէքքիւր իթտիլէր Յովսէփիմ տէյու:

172. Փարաւօն տէր Յովսէփ սէնսին եալընըզ,
Նէ իսթէրսէնիզ օնտան ալընըզ.
Իթաէթ էյլէյի սէնա խալքինիզ,
Հիչ ունութմայընըզ Յովսէփիմ տէյու:

173. Գըթլըգ սէնէլէրի պիթէրմիշ օլտուլար,
Յովսէփտէն չօգ էօտիւնճ պուղտայ ալտըլար.
Էօմրիւնիւն խօշունու օլ տէմ պուլտուլար,
Ալլահըն ատէմի Յովսէփիմ տէյու:

174· Գէօյլէճէ Յովսէփի խտարէ իթտի ,
Թօփլատըղը ղախրէ ղանիճէ եէթտի .
Վագըլթ կէլտի եէնի մահսուլլար պիթտի ,
Մէթհ իթտիլէր հէփսի Յովսէփին տէյու :

175· Վաքտ եէթտի օլ տէմ Յաքուբ կէօչմէյէ ,
Վէթանընտան մալլէրինտէն կէչմէյէ .
Իթտիյի ամէլի օրտա պիչմէյէ ,
Խապէր իթմիշ կէլսին Յովսէփին տէյու :

176· Յովսէփի տէ կէթիրտի օղուլլարընը ,
Ալըրն տէտէսինին տուալարընը .
Սօն սաաթտաքի նիյազլարընը ,
Ալլահ պաղըշլասըն Յովսէփին տէյու .

177· Պիւյիւք Մանասէյի ալտը սաղ եանա ;
Քիւչիւք Եփրեմի տէ չէքտի սօլ եանա .
Սէճտէ գըլտը Պարի Ալլահ սիւպհանա ,
Պաղըշլա պունլարը Յովսէփին տէյու :

178· Յովսէփ եալվարարագ տէր պապասընա ,
Սաղ էլին գօյ իլք էվլատըմ պաշընա .
Եփրեմ միւթիւ օլտուն իլք դարտաշընա ,
Ծիւմլէսի սէվսիննէր Յովսէփին տէյու :

179· Յաքուբ աչտը էլլէրինի տօղրու սէմայա ,
Գըլտը նիյազընը Պարի Խիւտայա .
Զօղալթսըն եավրուլարըն միսլի տէրեայա .
Գէօյլէ տիր մինասիպ Յովսէփին տէյու :

180· Իքիսի պիրլիքտէ նուր օլաճագ տըր ,
Հէմ քիւչիւք պիւյիւքտէն իլք օլաճագ տըր .
Եփրեմէ ղիւրրիյէթ չօգ օլաճագ տըր ,
Սօնրա սէն կէօրէսին Յովսէփին տէյու :

181· Եա Րապպիմ պունլարը միւպարէքլէսին ,
Եէքիւնիւն Հագգ Թաալ՝ ազիզ էյլէսին .
Զիւրրիյէթլէրին ղանիճէ իթսին ,
Ֆէրահ կիւնլէր կէօրսիւն Յովսէփին տէյու :

182· Տուայա տուրսունլար պիր չօգ մէլայըգ ,
Եօմի կէչիրսիննէր Հագգա մըթապըգ .
Պու տիւննաատէ իինսան եօմրիւ պուլանըգ ,
Շատ օլսունլար ճիւմլէ Յովսէփին տէյու :

183· Պունլարը սէօյլէյիպ ճան գուշու ուչտու ,
Թա հայը Աբրահամա վարտը գավուշտու .
Յովսէփ տէ աղլայըպ իւսթիւնէ տիւշտիւ ,
Քիմ տէյէճէք արթըգ Յովսէփին տէյու :

184· Յովսէփ տէ եաշատը թամ եիւզ օն սէնէ ,
Զաղըրտը սէօյլէտի սիլսիլէսինէ .
Կիթմէք տիր նիյէթիմ ճան էօլքէսինէ ,
Տիյէճէքլէր հէյ վա՛խ Յովսէփին տէյու :

185· Սիզ պէնիմ թէնիմի ալարագ կիտին ,
Պապամըն եանընա պէնի տէֆն իտին .
Ծիւմլէնիզ պիրլիքտէ մուհապպէթ իտին ,
Աղլամայըն ն՚օլտու Յովսէփին տէյու :

186· Օնլար տա թօփլաշըպ հէփսի աղլաշտը ·
Ճիւմլէսի պիրլիքտէ չօգ ֆիղանլաշտը ·
Ճիւմլէնին կէօզ եաշը աշտը տա թաշտը ,
Ուչուրտուգ պիզ էլտէն Ցօվսէփիմ տէյու ։

187· Գէօյլէճէ օլ Ցօվսէփի ճան թէսլիմ իթտի ,
Տիւնեասըն ճէննէթէ թէպտիլամ իթտի ·
Վատէսին խայր իլէ հէմ թէքմիլ իթտի ,
Ճիհանը աղլաթտը Ցօվսէփիմ· տէյու ։

188· Վասֆընը տույանլար չօգ իպրէթ ալսըն ,
Կիւնահտան սագընըպ էյլիքտէ գալսըն ·
Գու պէյթլէր հէր տէմճիք ֆիքրինէ կէլսին ,
Ձիքր իթսին արատա Ցօվսէփիմ տէյու ։

189· Ցօվսէփիմ կիւնահտա պուլունսա իտի ,
Գարընըն սէօզիւնէ ույարսա իտի .
Ձիւն կէօնիւլ վէրիպ տէ մէյլ իթսէ իտի ,
Անմազտը ճիհան տէ Ցօվսէփիմ տէյու ։

190· Պիզլէր տէ պունլարտան իպրէթ ալալըմ ,
Սըրտ իլէ իմանըպ տինտէ գալալըմ ·
Թիւքէնմէզ սէֆայը հագգտա պուլալըմ ,
Ռահմէթլէր սաչըլսըն Ցօվսէփիմ տէյու ։

191· Պու ֆանի տիւնեատէն կէօչ իտէճէյիզ ,
Շէրահաթ հուզ'րունա հէպ չըգաճաղըզ ·
«Կէլին էվլատլարըմ»ը իշիտէճէքմիյիզ ,
Ալլահ մուպարէքի էյլէսին տէյու ։

ՏԻՒՆԵԱՆԸՆ ԳՈՒՐՈՒԼՄԱՍԸ ԻԼԷ ՏԻՒՆԵԱ ՍՕՆՈՒՆՈՒՆ ԻՒՋԷՐԻՆԷ ՊԷՅԻԹԼԷՐ

1. Պու տիւնեա պիր խումման ըտը,
Հէմ գարանլըգ տուման ըտը.
Վագթը եօգ պիր զէման ըտը,
Խիւտա էմրի չէնէ կէլիր։

2. Եարաթտը կիւնէշի այը,
Հէմ տախի գարա տէրեայը.
Հազրէթի Ադամ Եուայը,
Խալգ օլան տիւնեայէ կէլիր։

3. Եէրտէն էլէ թօփրագ ալտը,
Ըսլաթըպ պալչըղա սալտը.
Թէնի եափտը պիր ճան գալտը,
Գագըն Թէնէ նէ րուհ կէլիր։

4. Րուհու իւֆլէտի աղզընա,
Կիրթտի պու րուհ թա գարնընա.
Օլտու րէվան Հագգ եօլունա,
Ալլահ վասիյեէթէ կէլիր։

5. Պէօյլրի Ատէմտէն Եուայի,
Եարաթտը վէրտի տուայի.
Անլէրէ օլմայա սայի,
Իսմի չէօհրէթ պօշա կէլիր։

6· Տէր սիզի եօդտան եարաթտըմ,
Րուհ վէրիպ հէմ տէ փարլաթտըմ·
Իքինիզի պիր թէն իթտիմ,
Զիւըրիյէթ արթմայա կէլիր ։

7· Թէն թիւրապ տըր ճանա սէն պագ,
Ջօլիւպ օլուր եինէ թօփրագ·
Ցազիլէթլէ չէյթանը եաք,
Եինէ թէն թօփրաղա կէլիր ։

8· Ճէննէթ պահճէսինէ կիրին,
Օնտա արթըգ փօսստու սէրին·
Հագգըն մուրատընա էրին,
Նիհայէթսիզ էօմր կէլիր ։

9· Էօմր լիպասընը կիյին,
Համտ օլսուն Ալլահա տէյին·
Ճէննէթ մէյվէսինտէն եէյին,
Կէօրիւն քի նէ հօշ դա կէլիր ։

10· Գօյտում սիզի ճէննէթիմէ ,
Նայիլ իթտիմ իզզէթիմէ ·
Շիւքր իյլէյին զիյնէթիմէ ,
Ինճամընտա խայր կէլիր ։

11· Րապպի Ալլահ պէօյլէ իթտի ,
Պիր հաֆթատա խալգը պիթտի ·
Ալթը կիւնտէ իշի նէթտի ,
Եէտինճինտէ րահաթ կէլիր ։

12· Րահաթ տուրմատը գուլու ,
Գարանլըգ տըր օնուն եօլու ·
Ա՛մէլի չէյթան՚լէ տօլու ,
Ինճամը պատ նէյէ կէլիր ։

13· Կիթտիքճէ զիւրրիյէթ արթտը ,
Ինսան Հագգ եօլունտան սափտը ·
Ճիւմլէսի թուֆանտա պաթտը ,
Սօնու էօյլէ ղազէպ կէլիր ։

14· Հատտինի պիլ էյ պիվէֆա ,
Իթմէ կիւնահ ալա սէֆա ·
Նոյ իլէ չէնլէթտի տէֆա ,
Օլ թարիխտէն սիւրիւմ կէլիր ։

15· Սիւրմէ սէն կիւնահլը տէվրան ,
Պու տիւնեա պիր ուլու քէվրան ·
Հագգա մագպուլ իշէ տավրան ,
Սօնրա ագլըն պաշա կէլիր ։

16․ Ճահտ էյլէ սէն ամէլ գազան ,
Հիյլէքեար տըր գույու գազան ․
Սալիհ տիր Հագգ եօլու եազան ․
Ինանմայան զայա կէլիր ։

17․ Սէն ագլ իլէ էյլէ ֆիքը ,
Քիթապ աշիքեար 'տէր զիքը ․
Կէթիրմէ իսեան ճանէ քիր ,
Ալթպաշը էօլիւմէ կէլիր ։

18․ Էօլիւմ վար տըր տուշիւն ճանը ,
Եարատան սահիպի թանը ․
Սուչլու իթմէ սուչսուզ գանը ,
Հագգ քէնտի տավայա կէլիր ։

19․ Ցավանը օլանճագ սանա ,
Ջարարը վար թէնէ ճանա ․
Քիմի սաղ քիմի սօլ եանա ,
Մահշէր տիվանընտա կէլիր ։

20․ Սէֆասը ճէննէթին չօգ տուր ,
Նիհայէթի ասլա եօգ տուր ․
Իսեան իթմէ հէման թէք տուր ,
Ախրէթտէ իւճրէթի կէլիր ։

21․ Գարտաշըն ֆագըրը գայըր ,
Էյլէ ֆէնատէն այըր ․
Նէ մէզհէպ նէ միլլէթ այըր ,
Իթալյին գարշընա կէլիր ։

22· Պիր ատէմ նէ ամէլ իտէր ,
Ֆէնտխսի իլէ սալթ օ կիտէր ·
Իթտիյի կիւնահը էօտէր ,
Մէրհամէթ օլ ճանէ կէլիր ։

23· Ճան քի մէթին տիր պիրինճի ,
Տէյիլ էլմաս զիւմրիւթ ինճի ·
Կիւնահքեար ազապ չէքիճի ,
Օլ վագըթ փիւշմանէ կէլիր ։

24· Իւմիտ իլէ կիւնահ իթմէ ,
Հագգ եօլունտան սափըպ կիթմէ ··
Շէյթանըն փէշինէ պիթմէ ,
Եօլուն ուճու նարէ կէլիր ։

25· Կիւճլիւքլէրտէ սէն օլ սապուր ,
Էօմրի ինսանըն հիչ օլուր ·
Պունու խսապաթ իտէր Ջէպուր ,
Սապրը օլան խայրէ կէլիր ։

26· Պաղըսը մահշէրի պիլմէզ ,
Պիլսէ տախի եօլա կէլմէզ ·
Տինի օլան ասլա էօլմէզ ,
Էպէտի պիր էօմրէ կէլիր ։

27· Աղլայալըմ պիրազ պուրտա ,
Սիւրէլիմ սէֆայը օրտա ·
Տէօրթ քիթապա սէն պիր սօր տա ,
Թէզ ագըլըն պաշընա կէլիր ։

28· Ինանալըմ եա գարտաշլար ,
Հագգը թանըր տաղ վէ թաշլար ·
Կէչէր սէնէլէր վէ եաշլար ,
Նիհայէթ թօփրաղա կէլիր ։

29· Թօփրագտան հասըլ օլուպ կէլտիք ,
Տիւնեա էօլիւմլիւ տիր պիլտիք ·
Եարատանա նիյազ գըլտըգ ,
Իյլիք անտէն գուլա կէլիր ։

30· Ագըլլը տիւնեայէ պագար ,
Հէպ իթտիքլէրինտէն պըգար ·
Էօլիւմ տէ մէզարա թըգար ,
Պիր եէնի տիւնեայէ կէլիր ։

31· Տիւնեա ֆանի պէօյլէ աղար ,
Ֆիթնէ օլ տըր օգուր եազար ·
Ճէհէննէմտէ չուգուր գազար ;
Ափանսըզ օրայէ կէլիր ։

32· Ճէհէննէմ էպէտի միհնէթ ,
Ագճէ իթմէզ սօն նէտամէթ ·
Հէր քէս սայմազ իտէր զիյնէթ ,
Ախրէթտէ իմանէ կէլիր ։

33· Էօլիւմ իլէ հէր չէյ պիթէր ,
Ինսան նիհան օլուպ կիտէր ·
Գաղը ճիհան հէզան իտէր ,
Մահշէրտէ մէյտանէ կէլիր ։

34· Ալտանմա եալան տըր ճիհան,
Խիւտա տըր եպէտի գալան·
Քիթապտան նասիհաթ ալան,
Կիւնահտան սագընակէլիր։

35· Եայգանըր օլ աէմ փագ օլուր,
Շէյթան չէլրինտէն եատ օլուր·
Ինսան մէզարտան գալգ օլուր,
Ճիհան թիթրէմէյէ կէլիր։

36· Թիթրէր տիւնեատէն պըգըլըր,
Սըգըլէթ սըճագտան սըգըլըր·
Քէօշքլէր սարայլար եըգըլըր,
Մահշէր տիվանընա կէլիր։

37· Վիրան օլուր տաղ օվալար,
Ճիհան սարարըպ տա սօլար·
Մաղրըպ Մաշրըգտաքի սուլար,
Ջէքիլիր իւմմանէ կէլիր։

38· Քէսիլիր հէպ ըրմագ վէ չայ,
Շաֆգըն չէքէր կիւն իլէ այ·
Պիւթիւն եօլիւլէր տիրի սայ,
Ճիւմլէսի տիվանէ կէլիր։

39· Գալմազ արթըգ ագար չաղլար,
Ցիղան իլէ ճիհան աղլար·
Ալչագլը եիւքսէքլի տաղլար,
Տէվրիլիր վիրանէ կէլիր։

40· Շիւքր խոին խօզայլարա ,
Տէօքիւլիւրլէր փազարլարա ·
Կէօմիւլմիւշլէր մէզարլարա ,
Հէպսի օլ տիվանէ կէլիր ։

41· Ջաղրըշըրլար սիզ տէ գալգըն ,
Տիւնեանըն տօլըրը սագըն ·
Պու ալէմ հալինէ պագըն ,
Հիճրան ճիւմլէսինէ կէլիր ։

42· Տէրլէր չըգըն պիզ կիրէլիմ ,
Էօլիւմ թաթլը տըր կէօրէլիմ ·
Ղազապ կիւնիւն կէչիրէլիմ ,
Պէլքի պու հալ էվլա կէլիր ։

43· Մէզարլար տա հիչ սէս վիրմէզ ,
Ճանլար չըգսա պաշգա կիրմէզ ·
Արասը փէք ուզուն սիւրմէզ ,
Օլ տիվան գուրուլակէլիր ։

44· Բիւչէն եըլտըզլար տէօքիւլիւր ,
Ճիհանըն պէլի պիւքիւլիւր ·
Ցէօրթ անասըրլար սէօքիւլիւր ,
Մէլէքլէր տիւնեայէ կէլիր ։

45· Պիրինճի պօրուսու չալար ,
Թիթրէր ճիհան ինլէր տաղլար ·
Իքինճի սէտայը սալար ,
Իւչիւնճիւ ֆէրեատէ կէլիր ։

46· Ֆէրեատ տէօրտիւնճիւտէ ալըր ,
Ճիհան սատէ պիր տիւզ գալըր ·
Ճիհան Մէվլայա եալվարըր ,
Պէշինճի սէտայէ կէլիր ։

47· Սէտա ալթընճըտան չըգար ,
Էօլիւլէր տիվանա գալգար ·
Թաճիւպլէ տէօրթ եանէ պագար ,
Պիր եէնի տիւնեայէ կէլիր ։

48· Եէտինճի ճիհանը եէնէր ,
Քիւրսի իլէ գուզու էնէր ·
Պուլութլար իւսթիւնէ պինէր ,
Սալթանաթ ճիհանէ կէլիր ։

49· Հէր քէս հայրան օլուպ պագար ,
Պօրուլարը տուրմազ չալար ·
Ֆէլէք թըրփանընը սալար ,
Ինսանլար սէրիլէկէլիր ։

50· Ույանան մէզարտան չըգար ,
Եէր կէօյ պիրպիրինի եըգար ·
Մէլէքլէր թաճիւպլէ պագար ,
Եէնի եէր գուրուլակէլիր ։

51· Գուրուլուր միզան թէրազի ,
Թարթըլըր ճանլարտան պազի ·
Սօլ խանէ կիտէր պիրազի ,
Շէյթանլար օլ խանէ կէլիր ։

52· Հաքիմ սաղ խանըն գայըրըր ,
Գօյուն ճանվէրտէն այըրըր ·
Սալիհի սաղ խանա ալըր ,
Ճէննէթ տիր աչըլակէլիր ։

53· Սաղ խանէ թաթլըճա սէօյլէր ,
Հագգ ճէվապը պէօյլէ էյլէր ·
Պունճա սէնէլէրլէ այլէր ,
Հէփսի տէ տիւմանէ կէլիր ։

54· Տէր աճ իտիմ տօյուրտունուզ ,
Չըպլագ իտիմ կիյտիրտինիզ ·
Ըմրիմ ինճրա սիզ իթտինիզ ,
Սիզէ շիմտի իւճրէթ կէլիր ։

55· Ամմա տիյնէ պագ նէ էյլէր ,
Սօլ խանէ նէ ճէվապ սէօյլէր ·
Հագսըզ մէրհամէթսիզ պէտլէր ,
Չընտան սիզէ լայըգ կէլիր ։

56· Էմրի քիթապը թութտունմու,
Աճ մը սուսուզ տօյուրտունմու·
Չըպլագ մահպուս գայըրտընմը,
Օնա կէօրէ հիւքմէ կէլիր·

57· Գուլլուգ իթմէտինիզ պանա,
Կիտին գարանլըգ զընտանա·
Ույտունուզ խային շէյթանա,
Շիմտի սիզէ ղազապ կէլիր·

58· Սաղ եանտաքի սիւրէր սէֆա,
Սօլ եանէ վար տըր չօգ ճէֆա·
Գանմայանլար պէօյլէ լաֆա,
Օլ զէման փիւշմանէ կէլիր·

59· Կէօրտիւնմի պու տիւզ գարայը·
Սաղ եանը ճէննէթ սարայը·
Սատըգլար ալըր օրայը,
Տիւշէն նուր իչինէ կէլիր·

60· Րիւշէն նուր գօգուսու գօյու,
Սատըգլար տըր մէլէք սօյու·
Ճէննէթին հիչ եօգ տըր սօնու,
Սալիհլէր օրայա կէլիր·

61· Օ ատըլ իրմէզ սարայ տըր,
Ֆիքրէ տիւշմէմիշ ալայ տըր·
Ուճու պուլունմազ մէրա տըր,
Գուզուլար օրայէ կէլիր·

62· Հիսարըն հատսըղ գափուսու,
Տիւրլիւ թաշ խազուլթ խափուսու․
Սալիհլէր կիրէր հէփիսի,
Նպէտի սէֆայէ կէլիր։

63· Օրտա թագարլար չէլէնկլէր,
Պաշըննա տէօնէր մէլէքլէր․
Նիհայէթսիզ տիլ չէնկլիքլէր,
Նպէտի իզզէթէ կէլիր։

64· Իզզէթ թահթընտա տըր գուզու,
Կիւնտէն միւնէվվէր տիր եիւզիւ․
Ճանլար սունար շիւքր սէօզիւ,
Սօնու եօգ ալգըշա կէլիր։

65· Շագըրգ իչիտիլիր սաղտան,
Սօլ եանը գարանլըգ ղընտան․
Տիւնեատէ կիւնահքեար օլան,
Նպէտի աղապա կէլիր։

66· Օրատա իտէրլէր ֆէրեատ,
Եօգ տուր քիմսէտէն հիչ իմտատ․
Խային չէյթան օլուր ճէլլատ,
Նպէտի զօլիւմէ կէլիր։

67· Ջիւն պէլլի տիր լիթտիքլէրի,
Իսեանլէրի չէքտիքլէրի․
Կիւնահ սէֆա սիւրտիւքլէրի,
Ջօգ անը ֆիղանէ կէլիր։

68· Ֆիղան ճէհէննէմին նարի,
Ճէյթան պիր աժտէրհանքեարի.
Տուրմազ պասար չօլ ազարի,
Փիւսկիւրիւպ օլ ճանէ կէլիր։

69· Ճանլարը գարանլըգ պասար,
Եըլան չէյթան ալթէշ գուսար.
Սէօնմէզ հէրարէթտէն սուսար,
Ջաղըրըշըպ ամանէ կէլիր։

70· Ճէյթանլար զէնճիրի իշլէր,
Կըճըրըթասըր հէր տէմ տիշլէր.
Նիճէ իխթիյար ու կէնճլէր,
Տամլա սու տիլէնէ կէլիր։

71· Տէյնէտոինճիզմի գարտաշլար,
Գանտըմը ֆիքիրսիզ պաշլար.
Օլ տիվանտան թիթրէր թաշլար,
Տիւշէն պաշա նէլէր կէլիր։

ԻՆՍԱՆ ՐՈՒՀՈՒՆՈՒ ԹԷՍԼԻՄ ԻԹՏԻՅԻՆՏԷ ԱԼԼԱՀԸՆ ՏԻՎԱՆԸՆԱ. ՋԸԳՄԱՍԸ ԻՒՋԷՐԻՆԷ ՊԷՅԻԹԼԷՐ

1· Տիյնէյին գարտաշլար պէնտան իտէրիմ,
Ֆիքրիմէ տիւշտիւքճէ հէման աղլէրիմ·
Ճիյէրիմէ աթէշ տիւշէր տաղլէրիմ,
Աճէպա կիտէրսէմ պանա նէ օլուր ։

2· Տիւնեա գուրուլալը եէտի պին սէնէ,
Պունճա ինսան էօլիւր գալմազ սինսիլէ ·
Սաղ իքէն կէօրիւնմէզ պունլար ինսանէ,
Խապէրսիզ էօլէնէ նէ հայրէթ օլուր ։

3· Ջօգ քեաֆիրլէր սէօյլէր իքիտէպիրտէ,
Ահրէթ վա՞րմը տըր տէր ճէհէննէմ նէ՞րտէ ·
Պունլարը տէյէնլէր չիմտի տիւնեատէ,
Օլ սաաթը կէօրիւպ չօգ նատիմ օլուր ։

4· Պազը ինսան վար քի ատէմ սէն տէ տէր,
Պիր կիւնահ իւսթիւնէ օն պէշ տէ էտէր ·
Կէչմէզ սանըր էօմրիւ նէ զէման պիթէր,
Էյլի պին սէնէլէր պիր սաաթ օլուր ։

5· Գարտաշլարըմ զաննիթմէյին պուրատա,
Պէքլէմէզլէր էօլէն ինսանլար օրտա ·
Ֆիքրինտէն չըգարմա պունու արատա,
Րուհու թէսլիմ իթտէն, պազ նէլէր օլուր ։

6· Ալլահտա հիքմէթ չօգ իշթէ պիրիսի ,
Նէ գատար սէօյլէնսէ եօգ տուր կէրիսի ·
Պունու տիւշիւնէնին ճիյէր փարէսի ,
Տէմիր օլսա երինէ տայանմազ օլուր ։

7· Թանկրընըն էսրարը կէլմէզ հիչ տիլէ ,
Գու տիւնեա գուրուլմուշ հիքմէթլէր իլէ ·
Պիզ չօգ օգուտուգ սիզ տիյնէյին հէլէ ,
Ագըլտա թուլթմազսագ ախ նէլէր օլուր ։

8· Տիգգաթ իտին սիզ պու Հագգըն սըրրինէ ,
Գօյալըմ գուլաղա քիւփէ եէրինէ ·
Շաշտըմ պէն Ալլահըն հիքմէթլէրինէ ,
Պագսագ մահշէր կիւնիւ նէ զէման օլուր ։

9· Սօնունը տիւշիւնմէզ պու ագըլսըզ պաշ,
Ճան էվինտէն ուչար թէն գալըր պիր թաշ·
Եիւզ պին սէնէ տիր պու պիլիրմի գաչ եաշ,
Ջիւն էօլիւմտէն սօնրա տիրիլմէք օլուր ։

10· Ճան գաֆէստէն ուչսա թէն պիր լէշ գալըր ,
Տուրմազ հիչ պիր եէրտէ հէման ֆըրլանըր ·
Քէօթիւ իսէ էկէր եէրի տարլանըր ,
Էմր օլունուր ճանէ թէնէ կէլ օլուր ։

11· Ճան պիր րուհ տըր քի հիչ էլէ կէչէմէզ,
Թէնտէն այրըլընճա պիր տուրագ պիլմէզ·
Էմր օլունսա էկէր տագիգէ սիւրմէզ,
Օ թէնլէր մէզարտան գըեամէ օլուր ։

18· Ինսան պու տիւնեատէ իտէր սէյեահաթ,
Հիչ պիլէմէզ քէնտին էօլտիւյիւ սաաթ.
Օ տագգէտէ օլուր մահշէր չէրիաթ,
Հէփ պիլտիյի չէյլէր պաշա կէլ օլուր:

19· Հագգտան կէօսթէրիլիր Բարուգա իպրէթ,
Ույուտուր օ զաթը պիր նիչէ միւտտէթ.
Իւչ եիւզ սէնէ ույումագլա նիհայէթ,
Ույուտուղու վագթը պիր չարեէք պուլուր:

20· Եինէ իպրէթ օլուր ծէնապը Հագգտան,
Կէօսթէրիլիպ չէհրի Այասուլագտան.
Զիւն Դեկոս նամընտա պիր ատէմ հէման,
Տէրիտի ինանմամ մահշէ՞րմի օլուր:

21· Տինսիզլէրտէն չօգլար ֆիքրի գարըշտը,
Անիտէ Ալլահտան հիքմէթ երիշտի.
Ֆիքըլէր հալլ օլտու զիհնլէր եէթիշտի,
Տիյնէյին քի Հագգտան նէ իպրէթ օլուր:

22· Տէյէյիմմի Հագգըն սըրրը պու հիքմէթ,
Հէր քէս հայրան օլուպ ալտըլար իպրէթ.
Սահիպ Եարատանտան եէթիշտի հիւրմէթ,
Պիլտիլէր ճան չըգար մահշէրի պուլուր:

23· Տույտունուզմը Հագգըն սըրրը պույուտու,
Եէտի գարտաշ մաղարատա ույուտու.
Իւչ եիւզ եըլ եաթտըլար սահիհ պույուտու,
Մէլուն չէյթան հէման օրտա ղայպ օլուր:

12· Ալալըմ թէմէլլի թօփրագտան թաշտան ,
Տիւնեա նիհայէթի օլուր եավաշտան ·
Տիւշիւնսէք պունլարը կէօզ տօլար եաշտան ,
Պագալըմ ինսանէ նէ զուլմէթ օլուր ։

13· Տիւնեա գուրուլալը պու թաշլար եաթըր ,
Պունու ֆիքր էյլէյուպ ագըլնա կէթիր ·
Տիւշիւն զիհնին իլէ պուրատա պիթիր ,
Օլ զէման պու սըրրա ֆիքր ղանի օլուր ։

14· Ճան վէրսէ պիր թաշա այաղա գալգսա ,
Օլ հալտէ օ թաշ էթրաֆա պագ՚նա ·
Պու թէմէլլի ինսան գուլաղա թագսա ,
Խօլլիւմ սաաթընտա նէ մութլու օլուր ։

15· Օլ թաշա պիր սօրսագ քիմէ պագըյօր ,
Պիլմէրմի գաչ պին եըլ օրտա եաթըյօր ·
Հէր հիսսիյաթընա ֆիքիր գաթըյօր ,
Պու նէ հիքմէթ տէր տէ օնտա լեալ օլուր ։

16· Ինսան վիճուտինի մէզարա թըգար ,
Սան քի պիր սաաթ տըր եաթայօր գալգար ·
Եէր իլէ կէօյ եըլտըզ պիրպիրին եըգար ,
Ինսան տա թաշ կիպի օնտա լեալ օլուր ։

17· Պիզ վարիքէն պունլար պիզլէրէ տիր հէչ,
Տիրիզ ֆիքրիմիզտէն պունլարը սէն կէչ·
Ալլահ ագըլ վիրմիշ սէն վար պունու սէչ,
Էօլտիւյիւն զէմանտէ հէփ պէլլի օլուր ։

24· Եէտի գարտաշ էվվէլ ույգույա եաթտը ,
Էմրը Ալլահ եէտիսի պիր եէրտէն գալգտը ·
Իւչ եիւզ եըլ կէչմիշտի թարիխէ պագտը ,
Մէլուն չէյթան հէման օրտա ղայպ օլուր ։

25· Ասլա չըգարմա սէն ագլընտան պունու ,
Պին սէնէ եաշասան էօլիւմ տիր սօնու ·
Ճան քի թէսլիմ օլուր մահշէր օլ կիւնիւ ,
Կիւնահքեար չիտտէթլէ եէրէ փէրս օլուր ։

26· Նասըլ քի Էզրայէլ ճանը ալաճագ ,
Օ սաաթ պօրուլար հէփի չալընաճագ ·
Էօլիւյիւ սաաթտա պիր ույանաճագ ,
Սանքի պայըլմըշա այըգըլըգ օլուր ։

27· Տօյուլմազ սալթանաթ հէփսի տէ օրտա ,
Իսթէրսէն գազանմագ ֆըրսաթը պուրտա ·
Պիր քէրրէ թէֆթիշ էթ քէնտինի տուր տա ,
Ալլահըն նուֆուսու նասըլ իճրա օլուր ։

28· Ինսանէ ճայիզ տիր պունու ֆիքր իթմէք ,
Պին սէնէ եաշասա վար սօնրա կիթմէք ·
Սայըը կիւնլէրին էնճամը կէլմէք ,
Ճան քի թէսլիմ օլուր պագ նէ հալ օլուր ։

29· Պագըլար տէրս իթմիշ հէման պունլարը ,
Տիւնեայէ կէլտիքսէ եախսագ չունլարը ·
Պիլմէզ քի խապս իթմիշ չէյթան օնլարը ,
Էօլտիւքտէն սօնրա հէպ պէսպէլլի օլուր ։

30· Տէյնէմէզ թէնպիհի կիւնահը եափար,
Հագգ եօլուն պըրագըպ էյլէյէ սափար.
Ալլահտան վաղ կէլիպ չէյթանէ թափար,
Պիլմէզ րուհ թէսլիմի նէ հալտէ օլուր։

31· Էօլմիւ տիւշիւնմէյիպ կիւնահա պագար,
Պիլէրէք ճանընը գազէպէ եագար.
Վագըթ կէլիշինտէ մէզարտան գալգար,
Փիւշման օլուր ամմա չիֆայտէ օլուր։

32· Էօլմ կէլիր ինսան մէզարէ կէօչէր,
Եիւզ պին եըլ պիր տագգա միսիլլիւ կէչէր.
Ախէր թէմամ օլուր օրագծը պիչէր,
Խայըրսըզ օթլարը սէչմէտէ օլուր։

33· Խայըրլը էքինի թարլատան եօլար,
Եօլար տա պուղտայըն սավուրուր սալար.
Տէրամպար օլունուպ մահզէնլէր տօլար,
Բահալթ իլէ սէֆա սիւրմէտէ օլուր։

34· Խայըրսըզ օթլարըն իչինտէ պագար,
Աթըպ աթէշլէրէ օնլարը եագար.
Ճէհէննէմտէ աթէշ սէյլ կիպի ագար,
Օնլար տա օրատա եանմագտա օլուր։

35· Ինսան էքին կիպի հէփ կէլիր կէչէր,
Պուրտա էքտի իսէ օրատա պիչէր.
Խալիս գօյուն օ տուր սիւրիւտէն սէչէր,
Գուզու օլմայանա նէ լուզում օլուր։

42․ Սաֆ պէ սաֆ պօրուլար հէփ չալընաճագ,
ինսանլար ույգուտան հէփ ույանաճագ․
Կիւնահքեարլէր գըսմը ճէլպ օլունաճագ,
Տիշլէր կըճըրթըսը օրատա օլուր։

43․ Կիւնահքեար սօլ եանա սալիհ սաղ եանէ,
Սէչիլմէզ օրատա պապա վէ անէ․
Ղազապ օլաճագ տըր կիւնահքեար ճանէ,
Գապահաթ սահիպի օրտա զէյլ օլուր։

44․ Հագգը ինճիլ թէվրատ եէրինի պուլուր,
Քիշինին էյլիյի օրատա գալուր․
Օնտան էօթէ ասլա քէօյ չէհիր եօգ տուր,
Պու պէյիթլէր պէօյլէ նիհայէթ պուլուր։

36· Պու քիթապ սէօզիւն հէր քիմ քի տույսա ,
Ցիքրինտէն չըգմայըպ ագլընա գօյսա ·
Պիր քէրրէ տիւշիւնսէ Հագգ եօլա ույսա ,
Սօն սաաթ եօլտաշը մէլայըգ օլուր ։

37· Նէ մութլու պունլարը գուլագտա թութան ,
Կիւնահ լէքէլէրին իւսթիւնտէն աթան ·
Էօլիւմ սաաթընա ուզանըպ եաթան ,
Օլ անտէ ճէննէթին թաճընը պուլուր ։

38· Տինլէյէնէ պու տուր պիր պիւյիւք իպրէթ ,
Սագըն սափմայասըն կիւնահա սապր էթ ·
Եէնիլմէ չէյթանա էյիճէ ալթ էթ ,
Ալթ օլուրսան եէրին ճէհէննէմ օլուր ։

39· Պիր ինսան գատիմի ույանըգ օլսա ,
Ջամիրի Ալլահա տօստօղրու թութսա ·
Էօլիւմ կէլիպ անը տախի տէ ալսա ,
Գալպի ֆէրահ ֆիքրի ասիւտէ օլուր ։

40· Իշթէ գարտաշլարըմ էյի պիլէլիմ,
Էօլմիւ զիքր իտէրէք եօլա կէլէլիմ·
Էօլիւմէ չարէ եօգսա էյի էօլէլիմ,
Օ զէման տա ինսան չօգ ֆէրահ օլուր ։

41· Էօլիւմ սաաթընտա պունլար օլաճագ ,
Պիւթիւն եագըլանլար եէրին պուլաճագ ·
Իւճրէթի ալանլար գատիմ գալաճագ ,
Աճապ օ էօմրտէն տօյմա՞գ մը օլուր ։

ՏԻՐՆԵՑԱ ՍՕՆՐԻ ՎԷ ՄԱՀՇԷՐ ՏԻՎԱՆԸ ՀԱԳԳԸՆՏԱ ՊԱՋԸ ՆԱՍԻՀԱԹԼԱՐ

« Հայր Մեր » ին Բեաբընճեսի ·

Է՛յ սէմալէրտէ սաքին օլան փէտէրիմիզ · իսմին ազիզլէնսին , կէլսին սէնին փատիշահլըղըն , րատէթին իճրա օլունսուն նասըլ քի կէօյտէ էօյլէ տէ եէրտէ ։ Իհսան էյլէ պիզէ պու կիւն եէվմիյէ նաֆագամըզը , պաղըշլա պիզէ պօրճլարըմըզը նասըլ քի պիզ տէ պիզէ պօրճլու օլանլարա պաղըշլար իսէք , պիզի իվղայէ պրագմա իլլա քէմլիքտէն էսիրկէ · չիւնքի էպէտի սէնին տիր ֆազիլէթ , գուվվէթ վէ սալթանաթ · Ամին ։

Է՛յ իթիգատլը Քրիստոնեայ գարտաշլարըմ էֆէնտիմիզ միւպարէք աղզըյլա ինճիլի Շէրիֆտէ պույուրույօր քի պու « Հայր մեր » տուասընը հէր տայիմ իպատէթ իլէ սունալըմ ։ Ամմա պու տուայը եալընըզ սէօյլէյիպ կէչմէմէլի , մանէասընա տախի վուգուֆ օլմալը · մէսէլա կէօյլէրտէ իճրա օլունան Ալլահըն րատէթի եէրտէ տէ իճրա օլունսուն տէյին , տէյու էմր պույուրույօր ։ (Եղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի ։ Մատթ. Զ· 10) ։ Ալլահըն վալիտէթուլլահ Պիքիր Մարիամըն թախտը վէ պիւթիւն Սէրովբէլէր , Քէրովբէլէր ,

Հաթսըղ մէլէքլէր վէ ազիզլէր կէօյլէրտէ օլտուղու հալտէ Ալլահըն րահէթի կէօյտէ իճրա օլունտուղու կիպի եէրտէ նա՛սըլ իճրա օլունապիլիր ։

Իշթէ տիյնէյին չիմտի մանէասընը ։ Պէյթլէրտէն մալիւմինիզ օլտուղու իւզրէ ինսանըն րուհու թէնտէն այրըլտըղը կիպի մահշէր տիվանընա չըգար ։ Հալ պու քի պունու պիր թէմսիլ իլէ աղնաթտըրմաք լազըմ տըր ․ նասըլ քի էֆէնտիմիզ Ինճիլի Շէրիֆտէ պույուրույօր ։ (Քանզի ձեզ տուեալ է գիտել զխորհուրդս արքայութեանն երկնից ․ և նոցա չէ տուեալ ․ վասն այնորիկ առակօք խօսիմ ընդ նոսա ։ Մատթ․ ԺԳ․ 11) ։ Սիզլէրէ հէր պիր րուհի քէլամլարը էօյրէնմէք վէրիլմիշ տիր ․ լաքին սայիր ատէմլէրէ թէմսիլ իլէ սէօյլէմէք վաճիպ տիր տէտի ․ Ալլահ պու տիւնեայը եէտի կիւնտէ եարատըպ եէտինճի կիւն րահաթ իթտի ։ Ադամ պապամըզը տախի պէօյլէ եարաթտը ․ (Եւ ստեղծ Տէր Աստուած զմարդն հող յերկրէ ․ և փչեաց յերեսս նորա շունչ կենդանի, և եղեւ մարդն հոգի կենդանի ։ Ծննդոց Բ․ 7) ։ Եէրտէն թօփրագ ալըպ ատէմի եարաթտը, վէ նիւզիւնէ տախի ւուֆլէյիպ ճան վէրտի ․ վէ պունա պիր տէ եարտըմճը եափալըմ տէյէրէք սօլ պէօյրիւնտէն Նիւայը եարաթտը, իքիսի պիր թէն իթտի ․ վէ արթըք չօղալըն տէտի ․ Սօնրա՝ ճէննէթտէն գօվտուղունտա, տէտի (Հող էիր և 'ի հող դարձցիս ։ Ծննդոց Գ․ 19) ։ Թօփրագտան եարատըլտընըզ եինէ թօփրագ օլաճագսընըզ ։

Եա՛ իթիգատը դարտաշլարըմ, պու սէօզիւն մանէասընը պիր քէրրէ տիւշիւնէլիմ․ Թօփրագ իտիք եինէ թօփրագ օլաճաղըզ։ Տիւնեայէ կէլմէզտէն եվվէլ տիւնեա նէ՞ իտի, այ վէ կիւնէշ նէ՞ իտի, պիլիրմի իտիք․ էօլտիւյիւմիւզտէ տախի եինէ թէնիմիզ էօյլէ հէր չէյտէն պիխապէր օլաճագ տըր։ Դաւիթ մարգարէ տախի Սաղմօստա պունու զիքր իտէյօր, տէյէրէք քի, (Մարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր․ որպէս ծաղիկ վայրի այնպէս ծաղկի․ շնչէ 'ի նմա հողմ, և ոչ է՛ և ոչ եւս երեւի տեղի նորա։ Սաղմ․ ՃԲ․ 15)։ «Ինսանըն էօմրիւ օթ միսալի, կըրլարըն չիչէքլէրի կիպի սօլաճագ, վէ եէրէ տէօքիւլիւպ նապէտիտ օլաճագ»։ Վէ պաշգա եէրտէ տախի, (Տէր ապաւէն եղեր մեր ազգէ մինչեւ յազգ․ մինչչեւ լերինք հաստատեալ էին, և մինչչեւ ստեղծեալ էիր զերկիր և զամենայն տիեզերս յաւիտենից մինչեւ յաւիտեանս դու ես։ Սաղմ․ ՂԹ․ 1։ (Հազար ամ յաչս Տեառն որպէս օր երեկի՛ զի էանց․ որպէս պահ մի գիշերոյ։ Սաղմ․ ՂԹ․ 3)։ «Եա՛ Րապպի, սէն պիզէ սըղընաճագ եէր օլտուն նէսիլտէն նէսիլէյէ․ տիւնեա դօւրուլմազտան, տաղլար եարատըլմազտան էվվէլ, թա իպթիտասընտան նիհայէթինէ գատար Ալլահ սէն սին։ Սէնին ինտինտէ պին եըլ կէչէն տիւնքի կիւն կիպի տիր» տէյու պույուրուր։

Նէ՞ տիմէք տիր պու աղնա՞յօրմուսունուզ։ Պիր ինսան ախշամտան եաթըպ, սապահ օլունճա ու-

եանտըղը կիպի , մաՀշէր տիվանը տա այնի պու կիպի , մէզարտա եաթըրքէն սանքի պիր սաաթ տըր եաթըյօր կիպի ուեանըպ գալգարսըն , պուղտայ իլէ սաման կիպի մաՀշէր տիվանընտա տա կիւնաՀքեար իլէ սալիՀ պիրպիրինտէն այըրտ օլուր ։ Եինէ Դաւիթ մարգարէ սէօյլէր ․ (Ես ննջեցի և 'ի քուն եղէ , զարթեայ և Տէր ընդունելի իմ է ։ Սաղմ․ Գ․ 5) ։ « Ույգուլա եաթտըմ վէ գալգտըմ ․ զիրա Րապպի եարտըմճըմ տըր » ։ Էֆէնտիմիզ տախի Աւետարանտա պէեան օլունտուղու իւզրէ , պիր ատէմին գըզը էօլմիւշ օլտուղու իչիւն մէրգում աղլամագտա իքէն , Էֆէնտիմիզ, (Զի՞ խռովեալ էք և լայք , մանուկն ոչ է մեռեալ՝ այլ ննջէ ․ Մարկ․ Ե․ 39 ։ Եւ եմուտ 'ի ներքս , կալաւ զձեռանէ նորա , և յարեաւ աղջիկն ․ Մատթ․ Թ․ 25) ։ «Նէ՞ աղլայօրսունուզ, տէտի ․ օ չօճուգ էօլմէտի , ույույօր » ։ Պէօյլէ տէյիպ էյլինտէն թութարագ տիրիլթիպ գալտըրտը ։ Տէֆա Էֆէնտիմիզ Աւետարանտա զիքր իտիյօր չայիրտլէրինէ , (Ղազարոս բարեկամ մեր ննջեաց ․ այլ երթամ, զի զարթուցից զնա ։ Յովհ․ ԺԱ․ 11) ։ « Տօսթումուզ Ղազարոս ույումուշ․ պէն օնու ույանտըրմայա կիտէյօրում » ։ Չայիրտլէրի տէ , (Ասեն ցնա աշակերտքն ․ Տէր , եթէ ննջեաց՝ ապա ապրի ։ Յովհ․ ԺԱ․ 12) ։ « Էօյլէ իսէ ուեանըր , տէտիլէր » ։ Օյուսա Ղազարոս էօլմիւշ իտի , վէ Էֆէնտիմիզ ույումուշ թապիրինի գուլլանտը իտի ։ (Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս

յայտնապէս Ղազարոս մեռաւ և ես ուրախ եմ։ Յովհ. ԺԱ. 14)։ Օլ զէման Էֆէնտիմիզ՝ Ղազարոսուն էօլմիւշ օլտուղունու օնլարա աչըքեարէն սէօյլէտի։ Պետրոս առաքեալ տախի ումումի մէքթուպունտա չէօյլէ սէօյլէր. (Եւ այս մի լիցի ՚ի ձէնջ ծածկեալ սիրելիք. զի մի օր Տեառն իբրեւ զհազար ամ է. և հազար ամ իբրեւ զմի օր։ Բ. Պետ. Գ. 8)։ «Ալլահըն ինտինտէ պին եըլ պիր կիւն կիպի տիր»։

Ա՛խ իմթիզատը Քրիստոնեայ գարտաշլարըմ, տէնիզտէ վափօրու կէօրիւյօրսունուզ. քի սույուն իւզէրինտէ պուղու իլէ եիւրիւյիւպ կիտիյօր։ Օ վափօրուն օճաղընտան ատէշ պիր թարաֆա ալընսա օ վափօր եիւրիւրմի։ Իշթէ րուհ տախի ինսանէ վափօրուն օճաղընըն ատէշի մէսապէսինտէ օլուպ՝ ինսանտան րուհ չըգտըղը կիպի թէն հարէքէթ իտէմէզ օլուր. ամմա րուհ տօղրու հուզուրու մահշէրէ ուչար։

Պէյթլէրտէ տախի պէեան օլունտուղու իւզրէ, Դեկոս հիւքիւմտարըն կիւնիւնտէ, եէտի գարտաշլար հիւքիւմտարըն գօրգուսունտան պիր մաղարայա եաթըպ ույուտուլար. սօնրա ուեանըպ չէհիրէ կիտէրէք, էքմէք ալմաղ իչիւն էքմէքճիյէ փարա վէրտիքլէրինտէ, էքմէքճի սիքքէյի թանըեամատը. չիւնքի չօճուգլար օ կիւնիւ հէր նէ գատար ույուտուգլարընըն իրթէսի կիւնիւ զանն իթմիշլէր իտի իսէ տէ, հագիգէթ տէ իւչ եիւզ սէնէ ույումուշլար ըտը։ Երեմիա մարգարէնին

Չայիրտի Աբիմէլէք տախի Եէթմիշ իքի սէնէ ինճիր աղաճընըն ալթընտա ույույուպ, պիր սաաթըդ ույղուտան ույանըր կիպի գալգտը· Եէթմիշ իքի սէնէ էվվէլ աղաճա ասմըշ օլտուղու սէփէթլէ ինճիրին սույու տամլայօրընը կէօրտիւ:

Յովհաննէս Աւետարանիչ տախի զիքըր իտէր Յայտնութիւնունտա· (Ես եմ Ա և ես եմ Ք, ասէ Տէր Աստուած, որ էն, և որ է՝ և որ գալոցն է՝ Տէր ամենակալ: Յայտ· Ա· 8: Ես եմ ալֆա և Օ· սկիզբն և կատարած: Յայտ· ԻԱ· 6): «Կէօրտիւյիւմ հիքմէթլէրին սահիպի տէր իտի, պէն իմ Ա վէ Ք էվվէլի վէ ախըրը, պաշլանկըճը վէ նիհայէթի»:

«Ա՛խ իթիգատը Քրիստոնեայ գարտաշլարըմ, չիմտի պիր զէմանէյէ գալտըգ քի չօգ իմանսըզ ատէմլէր փէյտա օլտու: «Ատամ սէն տէ, ահրէթի ճէննէթի ճէհէննէմի կէօրմիւշ վա՞րմը, ինսան օթ կիպի կէլիր, օթ կիպի կիտէր» տէր: Էյ իմանսըզ, պունճա քիթապլարըն հիչ պիրինէ ինանմազսան, պարի ագլըն իլէ տիւշիւն քի, պէն անամտան տօղմազտան էվվէլ նէրտէ իտիմ, տիւնեա նա՞սըլ չէյ տիր պիլի՞րմիյիտիմ, պուրայա կէլտիմ տէ պունլարը կէօրիւյօրում· իշթէ ագըլ պաշընտա օլան պիր ատէմ եալընըզ պունու տիւշիւնէճէք օլսա, կէօրմէտիյի չէյի եօգ տէմէք տիվանէլիյինտէն վազ կէչէր: Ամմա էյէր եինէ վազ կէչմէզ իսէ, արթըգ էօյլէ ատէմէ սէօզ քեար իթմէյիպ, եալընըզ թէճրիւպէ անը իս-

քեաթ իտէպիլիր քի, փէք ֆէնա պիր հալ տըր: Այնի օ խըզմէթքեար կիպի քի, պիր հայվանա կէօթիւրէպիլէճէյինտէն զիեատէ եիւք վուրուր· աղասը հէր նէ գատար էօյլէ տավրանմամասը իչիւն նասիհաթ իտէր իսէ տէ, տիյնէմէտիյինտէն նիհայէթ գօնագ եէրինտէ հայվանըն սըրթընտա եարէլէր աչըլմըշ օլտուղունու կէօրիւնճէ, աղասընըն սէօզիւնիւն սահիհ օլտուղունու աղնար ամմա իշ իշտէն կէչմիշ օլուր: Պիր ատամա քէօփրիւտէն կէչ, ըրմաղա վուրմա, սօնրա պօզուլուրսուն տէրլէր, օ տիյնէմէզ ըրմաղա վուրուր, ըրմաղըն օրթասընա վարտըգլայըն, օ վագըթ իշի աղնար ամմա պէյհուտէ օլուր: Պէօյլէ տէ, էօյլէ ատէմ տախի, չիմտի ինանմատըղը ահրէթէ պիր կիւն վարըլ օլտուղունտա ինանըր ամմա իշ իշտէն կէչէր:

Տիւնեա եարատըլալըտան պէրու պու գատար պին սէնէ օլտուղու հալտէ, պու սէնէլէր զարֆընտա նէ ատէմլէր կէլմիշլէր կիթմիշլէր, վէ էլան տախի եէվմիյէ վէֆաթ իտիքլէրինի կէօզլէրիմիզ իլէ կէօրիւյօրուզ, եինէ հէր քէս ֆէնա ամէլլէրինտէն ֆէրաղաթ կէլմէյօր· ամմա եարըն օ պիր կիւն, աման պաշըմ աղրըյօր, եիւրէյիմ գափանըյօր, էօլիւյօրում տէյէրէք ճան չըգտըղըլայըն, օ զէման հէր շէյ աշիքեար օլուր:

Ալլահ ազիմմիւշան, պու տիւնեայը եարատալը, եէտի պին պու գատար սէնէ օլույօր, պէշ պին պէշ եիւզ սէքիզինճի սէնէտէ Քրիստոս

տիւնեայէ կէլտի ։ Սէօյլէր իտի փէյղամպէր քի , (Ահա կոյս յղասցի և ծնցի որդի · և կոչեսցեն զանուն Նորա Էմմանուէլ · որ թարգմանի ընդմեզ Աստուած ։ Մատթ · Ա · 23) ։ Տիւնեանըն ախէրինէ եադըն Քրիստոս կէլէճէք տէյու , թամ օ սէնէլէրտէ Քրիստոսուն տիւնեայէ կէլիպ պիր Պէքիրտէն թէն ալըպ՝ փէյղամպէրլէրին հէր տէտիքլէրինին թէքմիլ օլտուղու , ճիւմլէյէ տէ մալիւմ տիր ։

Տէմէք տիր քի , Քրիստոսուն կէլտիյի վագըթլար տիւնեանըն սօնու եագլաշմըշ օլաճագտըր ։ Սուրբ Կարապետ տախի , (Ապաշխարեցէք զի մերձեալ է արքայութիւն երկնից ։ Մատթ · Գ · 2) ։ « Կէօյլէրին փատիշահլըղը եագլաշտը » ։ (Ես մկըրտեմ ջրով զձեզ յապաշխարութեան , բայց որ զկնի իմ գայ , հզօրագոյն է քան զիս · և ես չեմ բաւական բառնալ զկօշիկս Նորա · Նա մկրտեսցէ զձեզ 'ի Հոգին սուրբ՝ և 'ի հուր ։ Մատթ · Գ · 11) ։ « Պէն սիզի սու իլէ մկըրտել իտիյօրում · ամմա պէնտէն սօնրա կէլէն Հոգին Սուրբ աթէշ իլէ մկըրտել իտէճէք » տէյու պույուրմուշ տուր ։ Վէ թէքրար Էֆէնտիմիզ Քէնտիսի տախի ինճիլի Շէրիֆտէ , (Արարէք այսուհետեւ պտուղ արժանի ապաշխարութեան ։ Մատթ · Գ · 8) ։ « Կէօյլէրին փատիշահլըղը եագլաշտը , թէօվպէյէ լայըգ մէյվէլէր կէթիրին » տէմիշ տիր ։ Օն իքի առաքեալլար տէր իսէն , տիւնեայէ վաղ իթտիլէր տէյէրէք , (Զի գալոց է որդի մարդոյ փառօք Հօր

իթիգատը Քրիստոնեայ գարտաշլարըմ, Էֆէնտի-միզին պու սէօյլէտիյի թէմսիլ՝ էօյլէ իչին տիր քի, ասլա խապէրսիզճէ կէլիր։

Պունտան գաթինաղար, Էֆէնտիմիզ շայիրտ-լէրինէ սէօյլէտի, (Զի բազումք գայցեն յանուն իմ, և ասիցեն՝ թէ ես եմ Քրիստոսն՝ և զբա-զումս մոլորեցուցանիցեն։ Լսելոց էք պատերազ-մունս՝ և համբաւս պատերազմաց. զգոյշ լերուք մի խռովեսջիք. զի պարտ է լինել այնմ ամե-նայնի։ Այլ չեւ է կատարած։ Ցարիցէ ազգ յազ-գի վերայ, և թագաւորութիւն 'ի թագաւորու-թեան վերայ, և եղիցին սովք՝ և սրածութիւնք՝ և սասանութիւնք 'ի տեղիս տեղիս։ Մատթ. ԻԴ. 5)։ «Շունտան պիլէսինիզ տիւնեա սօնունուն եագ-լաշտըղընը, օ կիւնլէր եագլաշտըգտա, ինսանըն ֆէնալըղը չօղալաճագ, եալանճը փէյղամպէրլէր փէյտա օլուպ, Քրիստոս պէն իմ տէյէճէքլէր. սագըն ինանմայըն անլէրէ, քէնտի մէյլէլէրին-տէն թանըյըն, տիքէնտէն իւզիւմ թօփլանմազ. չօգլարընը ալտաթաճագլար, փատիշահ փատի-շահ իւզէրինէ գալգաճագ, չօգ եէրլէրտէ գըթ-լըգ վէ զէլզէլէլէր օլաճագ. օ վագըթ պիլէսինիզ քի կէօյտէքի փատիշահլըգ եագլաշմըշ տըր»։ Էֆէնտիմիզին տիւնեայա կէլտիյի վագըթլար, տիւնեանըն սօնու եագլաշմըշ օլտուղու հալտէ, չիմտի քի Քրիստոստան պէրու պին սէքիզ եիւզ պու գատար սէնէ կէչմիշ տիր, նէ՜ կիւնլէրէ գալ-մըշ օլտուղումուզ աղնաշըլըր. Փիլվագը ինսան-

իւրոյ հանդերձ հրեշտակօք իւրովք։ Մատթ. ԺԶ. 27)։ «Կէօյլէրին փատիշահլըղը, եանի Ռապպիմիզ Քրիստոսուն իքինճի կէլմէսի եագլաշտը»։ Վադասա Ռապպիմիզ իքինճի տէֆա կէլէճէյի իչին պիր թարիխ պէեան իթմէմիշ իսէ տէ, չօգ սէնէլէր կէչմի ազը գալտը տէմի։ Էֆէնտիմիզին չայիրտլէրի անըն իլէ պէրապէր զէյթինլիք տաղընա չըգտըգլարընտա, Էֆէնտիմիզէ, (Եւ մինչդեռ նստէր 'ի լերինն ձիթենեաց, մատեան առ նա աշակերտքն առանձինն և ասեն. ասա մեզ՝ ե՞րբ լինիցի այդ, և կամ զի՞նչ նշան իցէ քոյոյ գալստեանն, և վախճանի աշխարհիս։ Մատթ. ԻԴ. 3)։ (Բայց վասն աւուրն այնորիկ և ժամու, ոչ ոք գիտէ՝ ոչ հրեշտակք երկնից՝ և ոչ Որդի. բայց միայն Հայր։ Մատթ. ԻԴ. 36)։ «Էյ հօճա, պու տիւնեանըն սօնու նէ՞ վագըթ տըր» տէյու սիւալ իթտիլէր. Էֆէնտիմիզ տախի, «Հէր պիր պուհի սիւալը էօյրէնմէք սիզէ վէրիլմէտի, ամմա պունու պիլմէք վէրիլմէմի, անը փէտէրտէն պաշգա քիմսէ պիլմէզ» տէյու ճէվապ վէրտի։

Էֆէնտիմիզ տիկէր պիր մահալտէ տախի, (Եթէ գիտէր տանուտէրն՝ յորում պահու գող գայ, հսկէր, և ոչ տայր ական հատանել զտանն իւրոյ։ Վասն այսորիկ և դուք եղերուք պատրաստք, զի յորում ժամու ոչ ակն ունիցիք, գայ որդի մարդոյ։ Մատթ. ԻԴ. 43)։ «Էվ սահիպի խըրսըզըն հանկը սաաթտա կէլէճէյինի պիլսէ իտի, մալինի չալտըրմայա պըրագմազ իտի» տէտի։ Ա՛խ

սէնին սէլամընըն սէսի գուլագլարըմա կէլտիգտէ, րահմիմտէ օլան մասում սէվինճինտէն սըչրատը, նէ մութլու սանա, ճիւմլէ սիլսիլէլէր սէնի մութլուլայաճագլար» տէմէտիմի։ Պու գատար չաատէթլէր մէյտանտա իքէն, պունլարա տիւրլիւ խալան խանըշ մանէալար վիրմէք, խալանճը փէյղամպէրլիք տէյիլմի տիր։

Պու ատամլար՝ վալիտէթուլլահըն թէնի իլէ կէօյէ չըգտըղընա տաիր ինանմայըղ տէյօրլար։ Պունուն իչին տաիր սօրարըմ անլէրէ· գուշտան տօղան գուշ տէյիլմի տիր· պիր խալըու ուչար իսէ անասը տաիր վաճիպ տիր քի ահտալարընը խէրէ գօյմասըն· Նասըլ քի փէյղամպէրլէրտէն սէօյլէնիլէնլէր թամամ օլտու։ Էֆէնտիմիզ սըփանըն իւզէրինէ պինտիյինտէ, (Ասացէք դստեր Սիոնի· ահա թագաւոր քո գայ քեզ հեզ և հեծեալ յէշ և յաւանակի իշոյ։ Մատթ. ԻԱ. 5)։ «Էյ Սիօն գըզը, փատիշահըն սըփա իւզէրինտէ կէլիյօր» տէտի։ Պունուն նէ տիմէք օլտուղունու աղնատընըզմը։ Սիօն գըզը վալիտէթուլլահ տըր, պիր փատիշահըն վալիտէսինէ հիւրմէթ վէ իքրամ վաճիպ օլուր տա, կէօյլէր փատիշահընըն վալիտէսինէ վաճիպ օլմա՞զմը· պատ հէյլէքեարըլըտ ինսանը Նա՞սըլ քէնտի լիսանը իլէ տիւշիւրիւր։

Բէզա պունլար տէրլէր քի Բապպիմիզ վալիտէմէ տաիր սէճտէ իտին, հիւրմէթ իտին տէյու սէօյլէտէմէմի։ Պիր փատիշահ տաիր վալիտէմէ հիւրմէթ իտին տէյու խասսէթէն էմր իթ-

լարըն աճըլէրի պօզուլմուշ օլուպ, պիւթիւն ֆիթ-
նէ ու ֆիւճիւրլէրլէ տօլմուշ օլտուղունու կէօրմէ-
յօրմույուզ: Պիր էլմաս սանտըգտա իքէն, սանտը-
ղա իզզէթ իքրամ օլունուր, լաքին էլմաս սան-
տըգտան չըգարըլտըգտան սօնրա, սանտըղըն նէ՞ ի-
թիպարը գալըր, տէյէրէք, աղիզ Պիքիր վալի-
տէթուլլահա վէ աղիզ սուրբլարա քիլիսէլէրտէ
հիւրմէթ վէ րայէթ իթմէք իսթէմէյէն ատէմլէր
նէ չաշգըն վէ ֆիթնէ ու ֆիւճուր օլտուգլարը
աննամալըսընըզ: Էյ խալանճըլար, պու թէմսիլի-
նիզ էֆէնտիմիզ իլէ վալիտէսինէ վէ աղիզ սուրբ-
լարա մուվաֆը̊գմը տըր: Քրիստոս՝ խալընըզ թէնի
իլէ տէյիլ. րուհու իլէ տախի աղիզ Պիքիր Մա-
րիամըն րահմինտէ տուրտու. Հիչ պիր ատէմ
գուզունուն էթի խէնիր ամմա գօյունուն էթի
խէնմէզ տէյէպիլիրմի: Սօրալըմ սիզէ. Ղուկաս
աւետարանիչտէ օգո̊ւմատընըզմը, Պիքիր Մարիամ
վալիտէմիզ, Զաքարիանըն էվինէ կիթտիյինտէ,
Եղիսաբէթին րահմինտէ օլան մասում թէփրէնիպ
խիւքսէք սէս իլէ, (Եւ իբրեւ լուաւ զողջոյնն Մա-
րիամու Եղիսաբէթ, խաղաց մանուկն յորովայնի
նորա. և լցաւ Եղիսաբէթ հոգւով սրբով, և 'ի
ձայն բարձր աղաղակեաց և ասէ, օրհնեալ ես
դու 'ի կանայս, և օրհնեալ է պտուղ որովայնի
քո: Ղուկ. Ա. 41): «Գարըլար իչինտէ միւպա-
րէքսին սէն. րահմինին մէյվէսի տէ միւպարէք
տիր, նէտէ՞ն օլտու քի Րապպիմին անասը պանա
կէլտի», վէ վալիտէսի Եղիսաբէթ տախի, «իշթէ

մէզ ամմա եինէ հիւրմէթ վէ րիայէթ օլունուր , վէ հիւրմէթ իթմէք տախի վաճիպէտէն տիր ։ Քէզա , Յովսէփ Մարիամըն նիշանլըսը օլտուղճա միւմքինմի տիր քի րուհ էնիպ Պիքիրտէն թէն ալըպ տիւնեայէ կէլսին տէրլէր ։ Կէօրտիւնիւզմի պու պիլմէյէնլէրին պիր գապահաթը տահա ։ Յովհաննէս առաքեալ պիրինճի ումումի մէքթուպունտա զիքր իտիյօր տէյերէք , (Սիրելիք՝ մի ամենայն հոգւոյ հաւատայք , այլ ընտրեցէք զհոգիսն՝ եթէ յԱստուծոյ են . զի բազում սուտ մարգարէք ելեալ են յաշխարհ ։ Թղթ. Յովհ. Դ. 1) ։ « Եմ սէվկիլիլէր , հէր րուհա ինանմայըն . րուհլարը սընայըն Ալլահտա՞նմը տըր . չիւնքի տիւնեայէ չօգ եալանճը փէյղամպէրլէր փէյտա օլտու վէ տահա տա օլաճագ » ։ Պօղոս առաքեալ տախի պիրինճի մէքթուպունտա , (Գնալ ձեզ արժանի Տեառն յամենայն հաճութեան , յամենայն գործս բարութեան պտղաբերք՝ և աճեցունք գիտութեամբն Աստուծոյ ։ Պօղ. Ա. 10) ։ « Կիւնլէրիմիզի սալթըն ալալըմ . Բապալըմըզըն րատէթինի ադըլ իլէ ֆէհմ էյլէյին , քէնտինէ լայըգ մէյվէլէր կէթիրին » ։

Ինճիլի Շէրիֆտէ Իֆէնտիմիզ պույուրույօր քի , (Յայնմ աւուր գիտասջիք դուք՝ զի ես 'ի Հօր իմում , և դուք յիս , և ես 'ի ձեզ ։ Որ ունի ըզ պատուիրանս իմ և պահէ զնոսա , նա է՝ որ սիրէ զիս . և որ սիրէն զիս՝ սիրեսցի 'ի Հօրէ իմմէ . և ես սիրեսցից զնա և երեւեցուցից նմա զիս ։

Յ-հ. ԺԴ. 20)։ «Հէր քիմ քի պէնիմ թէնպիհլէրիմի թութար իսէ օ պէնտէ տիր պէն օնտա»։ Էյ իմտի սօրարըմ սիզէ, պու գատար ազիզլէր մարտիրօսլար պու գատար գանլար տէօքէրէք էզիյէթլէր չէքերէք Ալլահըն թէնպիհլէրինի եէրինէ վարտըրմըշլար իսէ, օնլարըն վար իմտիյի նօմօսլար տախի թարաֆը Հագգտան օլմա՞զ մը։ Պիր փատիշահ քէնտիսինէ պիրիսինի վէքիլ նասպ ու թայինին իյլէտիքտէ, օ վէքիլին վար իմտիյի նիշանը քիմ՝ իթաաթ իթմէզ. վէ օնա իթաաթ իթմէք՝ փատիշահըն քէնտիսինէ իթաաթ իթմէք տէյի՞լ մի տիր։ Պիրտէ պազը ատամլար տուրուրլարտա, Ալլահ օրուճ փէհրիզ թութուն տէյու էմր իթտի՞ մի քի թութալըմ տէրլէր, հալպուքի եինէ պու սէօզլէրի տախի եաղնըշ տըր. (Յայնժամ վարեցաւ Յիսուս յանապատ 'ի Հոգւոյն փորձիլ 'ի սատանայէ։ Եւ պահեալ զքառասուն տիւ և զքառասուն գիշեր՝ ապա քաղցեաւ։ Մատթ. Դ. 1)։ Զիրա Էֆէնտիմիզ չէյթանտան իղվալանտըղընտա տաղա չըգըպ գըրգ կիւն օրուճ թութտու։ Աւետարան պույուրմայօրմու քի, (Այլ դու յորժամ պահիցես, օծ զգլուխ քո. և լուա զերեսս քո. զի մի երեւեսցիս մարդկան իբրեւ զպահօղ։ Մատթ. Զ. 17)։ Օրուճ թութտուղուն վագըթ օլմայաքի պէտ չէհրէ իտէսին տէյու պունու սէօյլէտի։ Էֆէնտիմիզէ պիր ճինլի չօճուգ կէթիրտիքլէրինտէ, Էֆէնտիմիզ չօճուգտան ճինի չըգարըպ խէլաս իյլէտի. օ վագըթ շակիրտլէրի

Էֆէնտիմիզէ տէտիլէր․ (Մատեաւ այր մի՝ 'ի ծունր իջանէր և ասէր․ Տէր ողորմեաց որդւոյ իմում․ զի լուսնոտի՝ և չարաչար հիւանդանայ․ բազում անգամ անկանի 'ի հուր՝ և երբեք 'ի ջուր։ Եւ մատուցի զնա աշակերտացն քոց՝ և ոչ կարացին բժշկել։ Պատասխանի ետ Յիսուս՝ և ասէ․ ո՜վ ազգ անհաւատ և թիւր․ մինչեւ ցե՞րբ իցեմ ընդ ձեզ․ մինչեւ ցե՞րբ անսայցեմ ձեզ․ ած զնա առ իս։ Եւ սաստեաց 'ի նա Յիսուս՝ և ել 'ի նմանէ դեւն․ և բժշկեցաւ մանուկն 'ի ժամէն յայնմանէ։ Յայնժամ մատեան աշակերտքն առանձինն․ և ասեն ցՅիսուս․ մեք ընդէ՞ր ոչ կա՛րացաք հանել զնա։ Եւ նա ասէ ցնոսա․ վասն թերահաւատութեան ձերոյ։ Ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ունիցիք հաւատս քան զհատն մանանխոյ, ասասջիք լերինս այսորիկ՝ փոխեաց աստի անդր, և փոխեսցի․ և ոչինչ անհնարին լինիցի ձեզ։ Բայց այս ազգ ոչ ելանէ՝ եթէ ոչ աղօթիւք և պահովք․ Մտթ․ ժէ․ 14)։ «Եա հօճա, սէն պիզէ հէր հիւքիւմէթի վէրտին․ էօլիւլէրի տիրիլտիյօրուզ տա, պու չօճուղուն ճինինի նի՞չին չըգարամատըգ տէտիլէր իսէ, Էֆէնտիմիզ սալխի պու ճին օրուճ վէ իպատէթտէն պաշգա պիր շէյ իլէ չըգմազ տէյու ճէվապ վէրտի։

Էֆէնտիմիզ քէնտիսի իպատէթ իտիպ օրուճ թութտուղու իչին սուրբլար տախի օնուն րուհու գուվվէթի իլէ բէրհիզ վէ օրուճ ուսուլինի վազ իթտիլէր։ Եինէ Էֆէնտիմիզ Աւետարանտա, (Մի հոգայք վասն որդւոց ձերոց, զինչ ուտիցէք, կամ

զինչ ըմպիցէք. և մի՛ վասն մարմնոց ձերոց՝ թէ զինչ ագանիցիք. ո՞չ ապաքէն ոգի առաւել է քան զկերակուր՝ և մարմին քան զհանդերձ։ Մատթ. Զ. 25)։ «Եա՛ գուլլար, նէ եէյէլիմ վէ նէ իչէլիմ տէյու թէլաշ իտէրսինիզ, ճան թաամտան տահա էյի տէյի՞լ մի տիր» տէյու պույուրուր։ Եսայի մարգարէ տախի. (Եւ կոչեաց Տէր Սաբաւովթ յաւուր յայնմիկ լալումն և կոծումն և աշխարումն և գերծումն և զգեծումն քրձի։ Եւ նոքա արարին ուրախութիւն և ցնծութիւն. սպանանէին զուարակս և զենուին ոչխարս, զի կերիցեն միս՝ և արբցեն գինի. և ասասցեն՝ կերիցուք և արբցուք՝ քանզի վաղիւ մեռանիմք։ (Եսայ. ԻԲ. 12)։ «Բապպի՝ սիզի չուլ կիյինիպ գուշանըպ եաս իթմէյէ տավէթ իթտի. ամմա սիզ տէրսինիզ քի սըղըր քէսէլիմ, գօյուն պօղազլայալըմ, էթ եէյէլիմ, շարապ իչէլիմ, զիրա եարըն էօլէճէյիզ» տէյու եազար։

Էֆէնտիմիզ պույուրույօր, (Մտէք ընդ նեղ դուռն. քանզի ընդարձակ է դուռնն. և համարձակ ճանապարհն որ տանի 'ի կորուստ. և բազումք են որ մտանեն ընդ նա։ Քանզի անձուկ է դուռնն՝ և նեղ ճանապարհն որ տանի 'ի կեանս. և սակաւք են՝ որ գտանեն զնա։ Մատթ. Է. 13)։ «Տար գափուտան կիրին, զիրա խէլասըղա կէօթիւրէն գափու օ տուր. գայըպլըղա կէօթիւրէն գափու իսէ կէնիշ տիր»։ Կէօրտիւնիւզ մի գարտաշլարըմ, օ տար գափուտան կիրէն քիմ տիր.

արգասընտա քիւրքիւ իլէ ճէպի տօլու ալթուն իլէ կէզէնլէ՞ր մի, եօգսա Պօղոս առաքեալըն գալըն-ճէ, քէնտի քէնտինէ տիւշիւնիւպ տէ՝ Աճայիպ, պէնի եարատան այաղընտա չարըղըյլա տաղտան տաղա եայան եիւրիւմիւշ, պանա տա ֆարզ տըր քի ֆուգարաճա էօմր կէչիրէյիմ, օրուճ վէ միէր-հիզ թութայըմ, ճէֆա չէքէյիմ տէյերէք Ալլա-հըն էմրինի իճրա իտէնլէ՞ր մի. հա՛նկը աղա տըր օ քի ուշագլարընա պիր տիւզլիւյէ, Պէնտէն գօր-գուն, պանա հիւրմէթ վէ րիայէթ իտին տէյու թէնպիհ իտէր. եախօտ հա՛նկը խըզմէթքեար տըր օ քի, Աղամ պանա հէր եարաճաղըմ չէյի այըր այըր հէր վագըթ թարիֆ իթսին տէ էօյլէ եա-փայըմ տէյու տուրսուն:

Խիւլասա, սուրըլար հէր ատէթ վէ նօմօսու Ալլահըն իլհամը մախսուսէսի իլէ թէէսսիս իթտի-լէր. պու եապանճը միէյղամպէրլէր իսէ, Պիզ սուրըլարը թանըմայըզ, օնլար քէնտի ճանլարընը գուրթարմըշլար տէրլէր: Պիր աղաճըն մէյվէսի նէ՞րէսինտէ պիթէր, քէօքիւնտէ՞ մի, եօխսա տալլէրինտէ մի. ճիւմլէյէ մալիւմ տիր քի, հէր նէ գատար տալլէր գուվվէթի քիւթիւքտէն ա-լըրլար իսէ տէ, մէյվէ քէօքտէն թօփլանմայըպ տալլէրտէն թօփլանըր: Ասըլ մէյվէ աղաճը էֆէն-տիմիզ տիր, տալլէրի՝ ազիզլէր վէ միէյղամպէրլէր տիր: Պօղոս առաքեալ Րօմալըլարա եազտըղը մէքթուպունտա շէօյլէ սէօյլէր, (Իսկ եթէ սկիզբն և զսուրբ է՝ անկուածն, և եթէ արմատն՝ ապա

և ոտքն։ Հում. ԺԱ. 16)։ «Մայա աղիղ իսէ՝ խամուրու տախի աղիղ օլուր. քէօք աղիղ իսէ՝ տալը տախի աղիղ տիր»։

Եկէր պիր ատէմ բիճալը քիպարը հիւրմէթ բիայէթ իթմէյէճէք օլուրսա, փատիշահըն հուզուրունա չըգարըլմըմը։

Եա իմիդատը գարտաշլարըմ, պիր ադըմը ուսթա՝ թէզկէահտարընա, «կէօրէյիմ սէնի, ջօթէքի պէրիքի տօլանտըրըճըյա գաւըրմա» տէյու թէնպիհ իտէր. հալ պու քի տօլանտըրըճը կէլտիկինտէ թէզկէահտարա, «Պէն սէնի տօլանտըրըմայա կէլտիմ» տէմէզ. հաթթա նէ գատար կիւզէլ վէ էյի ըրֆաթլար վար իսէ, օնլարը քէնտիսինէ մախսուսլանտըրըր. ալթըդ օ տօլանտըրըճը քէնտիսինի նէ գատար էյի ատէմ կիպի կէօսթէրէճէք օլսա, օնա ալտանմամադ թէզկէահտարըն ադըլնտան մէնուլթ աուր։ Պիր պինանըն վադաա պաշըլըճա խասսէսի՝ թէմէլի վէ տիվարլարը տըր, անճադ օ պինանըն քինէտլէրի վէ տիրէքլէրի սէօքիւլիւպ դալըրըլաճադ օլսա, օ պինանըն ալթընտա աուրուլմադ օլուր։ Պունուն կիպի տէ վալիտէթուլլահը, փէյղամպէրլէրի, աղիդլէրի թանըրմամ տիմէք խաթաըընա, թէօվպէ, Ալլահը տա թանըրմամ տիմէք օլուր։

Կէլէլիմ իպատէթխանէլէրէ։ Գափուտան իչէրի կիրտիկիմիզտէ օլ պատկերլէրէ մում եագըպ սէճտէ իտէյօրուզ. տիյնէյին օնուն տա մանէասը նէ տիր։ Պիր փատիշահըն ատէմլէրի սէֆէրէ կի-

տիպ փատիշահընըն ուղրունա ճանընը ֆէտա իտէրլէր, հանկըսը պէօյլէճէ գան տէօքէրէք տիւշմէնէ ղալէպէ իտէր իսէ, օ ասքէր մանսուպ վէ րիւթպէ ալըպ, թասվիրի չըգար. վէ պու խուսուստա օլ ասքէր ճիւմլէյէ պիր իպրէթ վէ թէշվիգ օլուր։ Իշթէ օլ թասվիրլէրտէ կէօրտիւյիւմիւզ ազիզլէր տէ պու գապիլտէն տիրլէր։ Պիզ անլէրէ Ալլահըմըզ տըր տիյէմէյիզ, իլլա պիզէ իպրէթ վէրիճի օլտուգլարը իչիւն հիւրմէթ իտէրիզ։ Նասըլ քի Թէվրատը Շէրիֆտէ եազըլը տըր, (Եւ առաքեաց Տէր 'ի ժողովուրդն օձս կոտորիչս, և հարկանէին զժողովուրդն. և մեռաւ ժողովուրդ բազում յորդւոցն Իսրայէլի։ Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս. արա դու քեզ, և դիցես զնա 'ի վերայ նշանակի. և եղիցի յորժամ հարկանիցէ օձ զմարդ, ամենայն օձահար որ տեսանիցէ զնա՝ կեցցէ։ Թւ-ւ. ԻԲ. 6-8)։ Ռապպի օլ Եահուտի ճէմաաթընա գազէպ օլմագ իչիւն կէօյտէն եըլան եաղտըրըպ չօղունու թէլէֆ իթտի, սօնրա Մովսէսէ տէտի քի, պագըրտան պիր եըլան եափ պիր աղաճըն իւզէրինէ մըխլայըպ եիւքսէք պիր մահալէ վազ էյլէ քի, հէր քէս անը կէօրտիւքլէրինտէ իպրէթ ալըըն.

Էֆէնտիմիզ Բեթղեհեմտէ տօղտուղունտա, եըլտըզըն գըլաղուզլուղու իլէ իւչ հիւքիւմտար կէլիպ՝ քիւնլիւք վէ ասըլպէնտ հէտիյէ սունտուլար։ փատիշահլար փատիշահընա օ հէտիյէլէրին նէ լուզումի վար ըտը. ֆագաթ օ՝ օնլարըն օնա օլան հիւրմէթլէրինէ պիր նիշանէ իտի, ինճիլի

Շէրիֆտէ եազար քի, Պիր տուլ գարը թապազա պիր փուլ պըրագմասըյլա, Էֆէնտիմիզ չայիրտլէրինէ տէօնիւպ, (Կայր Յիսուս ընդդէմ գանձանակին. տեսանէր թէ զիարդ ժողովուրդն արկանէր պղինձ 'ի գանձանակն, և բազում մեծատունք արկին բազում ինչ։ Եկն այրի մի, և արկ երկուս լումայս. որ է նաքարակիտ մի. և կոչեցեալ առ ինքն զաշակերտսն, ասէ ցնոսա. ամէն ասեմ ձեզ, զի այրին այն տառապեալ շատ արկ քան զամենեսեան՝ որ արկին 'ի գանձանակն։ Քանզի ամենեքին յաւելորդաց իւրեանց արկին. այլ նա 'ի չքաւորութենէ իւրմէ՝ զամենայն ինչ զոր ունէր՝ արկ զոյն չափ զկեանս իւր։ Մարկ. ԺԲ. 41)։ Սահիհ վէ սահիհ սէօյլէրիմ սիզէ քի, տէտի, պու գարը ճիւմլէսինտէն չօգ վէրտի. զիրա տիկէրլէրի վարըտլարը չօգ օլտուղու իչիւն վէրտիլէր, ամմա պու գարը պիւթիւն օլանճա վարլըգընը պախշ իյլէտի։

Եա իթիգատլը գարտաշլարըմ, ինճիլի Շէրիֆ տէօրթ Աւետարանիչէ մինգասէմ տիր. վէ պու տէօրթ Աւետարանիչ տախի պիրէր հէյքէլ իլէ րէսմ օլունուրլար, եանի՝ էօքիւզ, արսլան, գարագուշ վէ իքի գանատլը մէլայիք։ Պունլարըն մանէասը շու տուր քի, էօքիւզ պօյունտուրուգը պօյնունա թագըպ հիչ պիր թարաֆա պագըմագսըզըն թարլայը սիւրէր կիտէր։ Արսլան՝ ճէմիի հայվանաթլարտան գուվվէթլի վէ էրլըթըճը տըր։ Գարագու՝ ճիւմլէ գուշլարտան եիւքսէք ուչար, իքի գանատլը մէլայիգ տախի էպէտի ճէննէթտէ տէվրան սիւրէր։

իմտի օգույուպ տինլէյիպ ֆարգ իթտիք մի քի Էֆէնտիմիզին պույուրտուղունա կէօրէ տիւնեանըն տէվրինին չօղու կիտիպ ազը գալմըշ տըր ։ Պունլարըն ճիւմլէսինտէն շու նէթիճէյի չըգարաճաղըմ քի, նասըլ Եարատան պիզի եօգտան խալգ իթտի իսէ, գուրթարըճըմըզ Քրիստոս տիլ իլէ թարիֆ օլունմազ մէրթէպէտէ թէնէզզիւլ իլէ ինսան օլուպ գուլլարընա իպրէթ օլմագ իչիւն տիւրլիւ էզիյէթլէր չէքտի իսէ, վէ անըն սուրբլարը տախի նիճէ ճէֆալէր չէքիպ գանլար տէօքէրէք ճանլարընը գուրթարտըլար իսէ, պիզտէ անլէրին գօյտուգլարը նիզամլարա իթաաթ իտէրէք Ղուկաս կիպի էօքիւզ օլուպ Նօմօսու պօյնումուզա թագըպ Ալլահըն թարլասընը սիւրէլիմ· Մարկոս կիպի օլուպ չէյթանէ գարշը գօյալըմ· Մաթթէոս կիպի սէմատէն ուչարագ կէօյլէրէ չըգալըմ· վէ Յովհաննէս կիպի իքի գանատլը մէլայիգ մագամընտա էպէտի ճէննէթտէ սէֆա սիւրէլիմ ։ իշթէ գարտաշլարըմ, նասըլ քի կէօյտէ մէլայիքլէր Ալլահըն էմրինի իճրա իտէրլէր իսէ, պիզտէ եէր եիւզինտէ իճրա իտէլիմ ։ Պունլարա ինանմայանլար էօլիւմ սաաթընտա միւճէրրէտ վուգուֆ օլաճագլար ։

Պէնտէյէ

Օհաննէս [illegible]

Гос. библиотека ՀՍՍՌ-Арм ССР им. А. Мясникяна

ՔԻՒԹԻՒՊԽԱՆԷԻ

ՄԻՀՐԱՆ Յ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ԽԱԼԷՖԻ ՅՈՎՍԷՓ ԳԱՎԱՖԵԱՆ

Զագմագճըլար, Զիւմպիւլլիւ խանընտա, Նօ 21, 22.

—⁂—

Մեզքիւր քիւթիւպխանէտէ պուլունան պազը քիթապ ճէտվէլի

	Ղրշ	Փրյ.
Աշխարհագրութիւն Բնական, Գարագաշեան	2	20
Աշխարհագրութիւն Ուսումնական, Գարագաշեան	4	
Աշխարհագրութիւն Քաղաքական, Գարագաշեան	4	
Այբբենարան Գաղղիերէն լեզուի, Յ. Գօնթ Պէյ	1	
Առաջնորդ խօսակցական լեզուի, Յ. Գօնթ Պէյ	2	
Գիտական զուարճալի զրօսանք, Ա. Բ. մասունք	2	20
Ընթերցարան կամ Խորէն, Ա. տարի Գարագաշեան	1	20
Ընթերցարան կամ Արմենակ, Բ. տարի Գարագաշ	2	
Թուաբանութիւն համառօտ Ե. Գարթայեան	2	
Թուաբանութիւն ընդարձակ Ե. Գարթայեան	7	20
Ժամագիրք ամենուն կաշեկազմ	16	
Հատընտիր քերթուածք, Գարագաշեան	8	
Նամականի, Գարագաշեան	3	
Պատմութիւն Հայոց Գարագաշեան	3	
Պատմութիւն Մեծին Աղեքսանդրի, Ճ. Ճիզեան	3	
Պատմութիւն Սուրբ Գրոց, Գարագաշեան	4	
Պարտէզ Հոգւոր, ընտիր Թուղթ եւ լաւ կազմ	4	
Սովամէ Մերէմէյ, Մ. Պ. տարի	2	
Սկզբունք Հայերէն քերականութեան, Գարագաշ	1	
Քերականութիւն Աշխարհաբար Գարագաշեան	2	20
Քերականութիւն Գործնական Գարագաշեան	6	
Քերականութիւն Գրութիւն Գարագաշեան	6	
Քերականութիւն Համառօտ Գարագաշեան	1	20

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0653258